

ELŐTERJESZTÉS

**Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat
Képviselő-testületének**

2015. április 15. napján

tartandó

nyílt ülésének

6.)

napirendi pontjához

ELŐTERJESZTÉS

LAJOSKOMÁROM NAGYKÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

2015. Április 15-i nyílt ülésére

Tárgy:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintése és felülvizsgálata

Előterjesztő:

.....
Mosbergerné dr. Miklós Judit
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Az Egyenlő bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel összhangban Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata Helyi Esélyegyenlőségi Programban rögzítette az esélyegyenlőség érdekében szükséges elvégzendő feladatokat. A HEP átfogó képet nyújt a település helyzetéről, és összefoglalja az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat. A Képviselő-testület a programot az 53/2013. (V.28.) számú határozatával jóváhagyta.

A 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése előírja, hogy az esélyegyenlőségi programot két évente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni.

Tisztelt Képviselő-testület!

Tekintettel arra, hogy a jogszabály által előírt feladat, kérem, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjenek.

Határozati javaslat

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat

/2015. (IV.....) számú h a t á r o z a t a

a Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintéséről és felülvizsgálatáról:

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta a „**A Helyi Esélyegyenlőségi Program áttekintése és felülvizsgálata**”-ról szóló előterjesztést és az alábbiakról döntött:

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testülete az 53/2013. (V.28.) számú határozatával elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Programot a 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdésében előírtaknak megfelelően áttekintette, és megállapította, hogy az abban kitűzött feladatok időarányos része megvalósult, ezért a HEP változatlan formában történő hatályban tartása mellett döntött.

Lajoskomárom, 2015. április

Mosbergerné dr. Miklós Judit
jegyző

ÁROP-1.1.16-2012-2012-0001
Esélyegyenlőség-elvű
fejlesztéspolitika kapacitásának
biztosítása

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata

2013.

Türr István Képző és Kutató Intézet
Cím: 1054 Budapest, Széchenyi u. 14.
Telefon: 06-1-882-3454
email: ugyfelszolgalat@tkki.hu
web: www.tkki.hu
Felnőttképzési nyilvántartási szám: 01-0790-04
Intézményi akkreditációs lajstromszám: AL 0008

MAGYARY
PROGRAM

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	3
Bevezetés	3
A település bemutatása	3
Értékeink, küldetésünk	9
Célok	12
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása	13
2. Stratégiai környezet bemutatása.....	14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	27
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	34
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	37
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	39
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása.....	41
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	42
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	42
1. A HEP IT részletei.....	42
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	42
A beavatkozások megvalósítói.....	43
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	43
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	60
3. Megvalósítás.....	66
A megvalósítás előkészítése	66
A megvalósítás folyamata.....	66
Monitoring és visszacsatolás	69
Nyilvánosság	69
Érvényesülés, módosítás.....	71
4. Elfogadás módja és dátuma.....	72

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait: Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településfejlesztési koncepció, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Lajoskomárom község hazánk egyik legfiatalabb községe. A 18. század végén még egy hatalmas, sűrűn benőtt erdő terült el a mai Lajoskomárom helyén.

Ezt a területet az enyingi székhelyű Batthyány család birtokolta, akinek Mezőkomáromban is voltak birtokai, s Lajoskomáromot, azzal a szándékkal hozta létre, hogy viszonylag hatalmas átmérőjű földjeit gazdaságosabban meg tudja művelteni jobbágyaival. Ezért herceg Batthyány Lajos egy országos körlevelet tett közzé, jófajta kedvezményeket ígérve az ide letelepülni szándékozóknak. A földesurat szolgáló betelepülők 1802-ben kezdték benépesíteni a kijelölt területeket; ezért a fentiek szerint telepített község a Lajoskomárom nevet kapta. Az ozorai úttól nyugatra elterülő földterület már nem Lajos hűbérúré, hanem öccsée, Fülöpé volt, ezért ez a terület a Fülöp-hegy nevet kapta. Ide szőlőt telepítettek, amely mind a mai napig művelés alatt áll, sőt kellemes kikapcsolódást nyújt a pincesori séta az ide látogatóknak.

A Batthyány család Lajoskomárom házhelyeit főúri rangjának megfelelően a "H" betű alakjában jelölte ki. Itt kaptak egy kis magyar hold területű házhelyeket, szessziót, páskomot, szőlőföldet az ország minden tájáról

érkezők; svábok, tótok és magyarok, sváb többséggel. Az itt lakók már a 19. század végén megalapozták szakmai hírnevüket az állattenyésztés és a növénytermesztés területén, és a 20. század első harmadában - az országban először - önszervező egyesület alakult a termelők között, egymás kárainak enyhítésére. A falu címerét és zászlaját 1993-ban készítették, amely a három felekezetre, és a mezőgazdaság túlsúlyára utal.

A falu mély talajvízű löszös síkságon fekszik, a löszréteg vízi hordalékra és homokos, agyagos pliocén rétegekre épült. Vizei a hátsókat határoló asszövőlgyben futnak, a felesleges csapadékvizet a község déli határán átfolyó Kutas-ér vezeti le. A patakon 1879-ben hozták létre az első tavat, melynek zsilipjét 1880-ban készítették el. A kútvízgyi tó nyugati részén jelölték ki 1879-ben a kenderáztató helyet, a többi részén a lovakat úsztatták. 1941-ben kérte Hahn János, hogy újabb halastavat hozhasson létre. Ma öt horgászto szolgálja a szabadidős tevékenységet. A Kutasi tavon az 1931-ben az elhatározott leeresztés és tisztítás kapcsán 1932-ben strandfürdőt alakítottak ki. Ekkor természetesen a kenderáztatás megszűnt. A strand kialakítását a község jegyzője igen jó megfigyeléssel indokolta: "A községnek közfürdője nincs, így évente a nyári időszakban valóságos népvándorlás indul meg a Balaton felé, hogy ott felüdüljenek. A Kutasi tó hozzáférhetőségénél, vadregényes fekvésénél fogva egy közfürdő létesítésére rendkívül alkalmas." A Kutasi hidat 1878-ban áthelyezték, majd a strand építéskor újjáépítették. A határban talált hévízforrás még kiaknázásra vár, nagy reményeket fűznek hozzá a községbeliek.

Az I. világháború után, a lakosság a temető felé vezető út mentén gesztenyefákat telepített, a háborúban elesett lajoskomáromi emberek emlékére. Minden áldozatnak egy-egy fát ültettek. Ez lett a gesztenyefasor, ide épült az óvoda majd később az iskola is, amely előtte a háború előtti egyházi iskolák különféle épületeiben szétszórva működött. Ha tovább sétálunk a fasorban, a temetőbe érünk. Itt találjuk az 1991-ben áthelyezett – a védett Gesztenye fasor háromszögébe- emlékparkot, amelyben az I., és II. világháború, valamint az 1956-os hősi halottak emlékoszlopát állították fel. Az első világháborúban 80, a másodikban 88, az 1956-os forradalomban egy lajoskomáromi személy vesztette életét.

Lajoskomáromnak hátrányos a közlekedés-földrajzi adottsága: csak alacsonyabb rendű közúton érhető el, illetve a 64-es számú főközlekedési úthoz bekötőúttal csatlakozik, annak ellenére, hogy a község mindenkori vezetése igen erősen szorgalmazott minden közelebbi vasútépítést. 1891-ben például nagy részvényvásárlást ígértek, ha a Veszprém-Enying-Dombóvár között tervezett helyi érdekű vasút megépül, és az a község határát érinti. Ez a terv azonban az uradalom tiltakozásán megbukott. Vasútvonal tehát nem érinti a községet.

A falu három temploma közül az evangélikus épült fel elsőként, 1817-1822 között a hívek erejével. Ezt az épületet 1911-ben 1967-ben, majd 1999-ben renoválták. A templom 400 férőhelyes. A harangokat az I. világháború idején beolvasztották. Helyettük 1922-ben készültek az új harangok. Az evangélikus templom orgonáját a pécsi Angster cég készítette. Oltárképe Jézust a Gecsemáné kertben ábrázolja.

Az órapárkányos, hagymasisakos tornyú református templom 1912-ben épült. Harangjait az I. világháborúban szintén beolvastották, és 1924-ben illetve 1929-ben öntöttek új harangot. A falu római katolikus templomát Hornig Károly költségén építették. Alapkövét 1900. június 13-án helyezték el, a harangokat és az új templomot 1901-ben áldották meg. Az orgonát a püspök támogatásával a hívek vásárolták. A templomot 1943-ban, majd 2000-ben tatarozták. 1961-ben a községben megépült közös fedezeti forrásból az új mozi helyiség 250 férőhellyel, amely ma már nem működik. Ezt most a helyi ifjúsági civilszervezet a pályázati lehetőségek kihasználásával újítja fel, kultúrált szórakozási, kikapcsolódási helyet biztosítva ezzel maguknak.

(forrás: wikipedia)

Középbogárd már az 1700-as években is létező település volt. A településrészt az 1920-as években csatolták Lajoskomáromhoz.

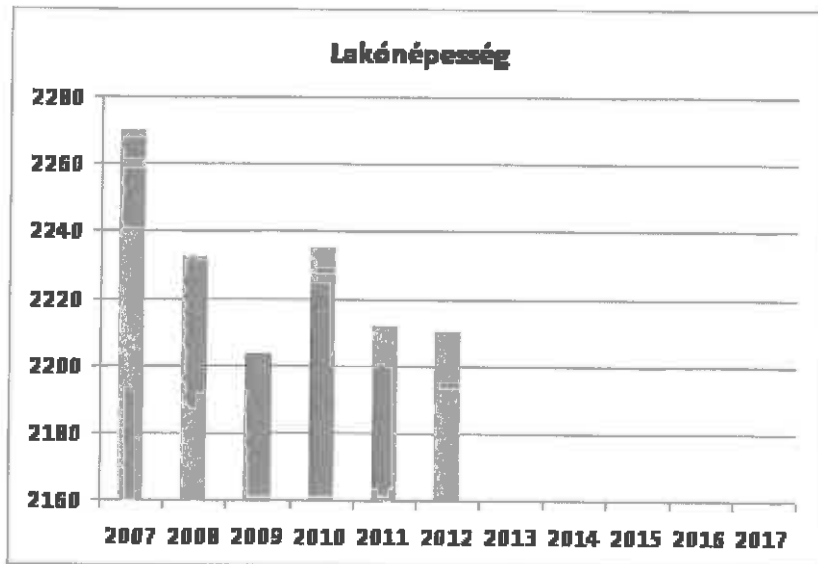
Lajoskomárom jó gazda-hagyományaira és hírére büszke település Fejér Megye délnyugati részén. A kiterjedt nagyközség részét képezi Középbogárd és Külsősáripusztá is. A település széles utcáival, ápolt parkjaival rendkívül kellemes benyomást kelt. A település jövedelemtermelését ma is a mezőgazdaság határozza meg. A jó minőségű, 7567 ha kiterjedésű területen 11 mezőgazdasági üzem, kb. 52 családi gazdaság és 186 őstermelő foglalkozik növénytermesztéssel és állattenyésztéssel. Ők foglalkoztatják a helyi lakosság egy részét. Pontos adat nem áll rendelkezésünkre ezzel kapcsolatban.

Az alábbi táblázatokon jól kimutatható Lajoskomáromban a lassú népességszám csökkenés, a fokozatos elöregedés és sajnos az elvándorlás is évről évre nagyobb mértékű. Ez a jelenség a helyi munkalehetőségek hiányának tudható be.

Lakónépesség száma az év végén

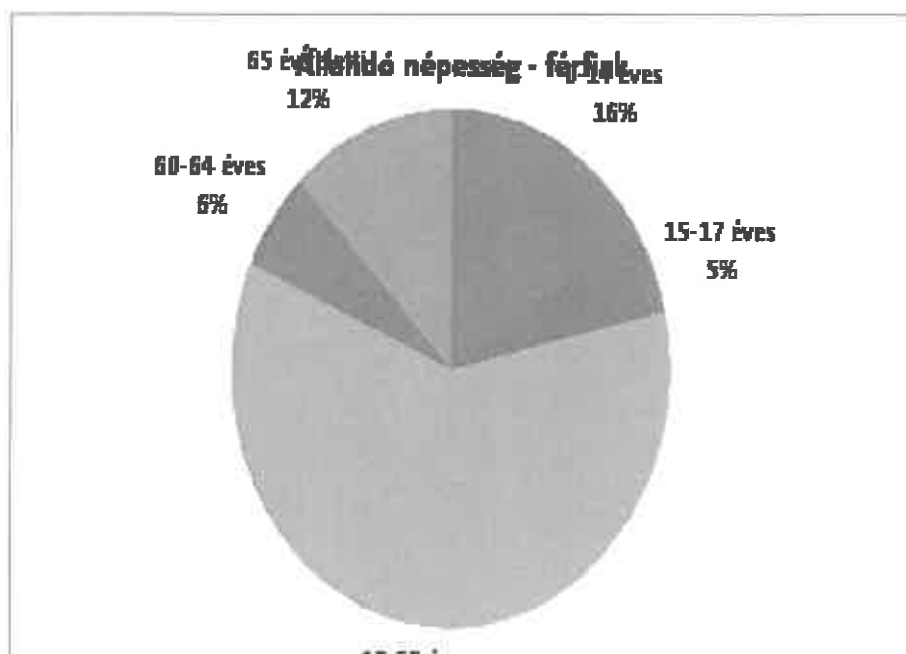
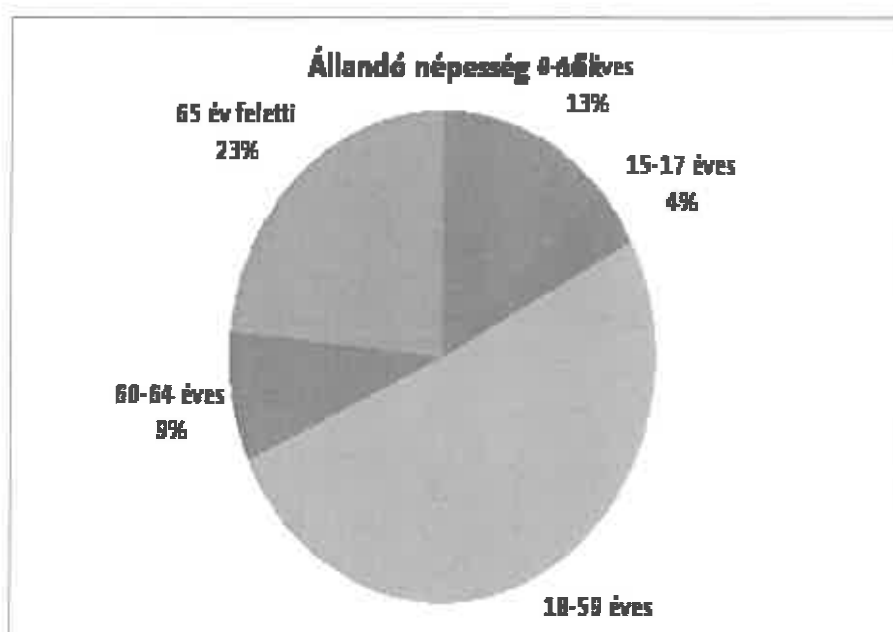
	Fő	Változás
2007	2270	
2008	2232	98%
2009	2203	99%
2010	2235	101%
2011	2212	99%
2012	2210	100%

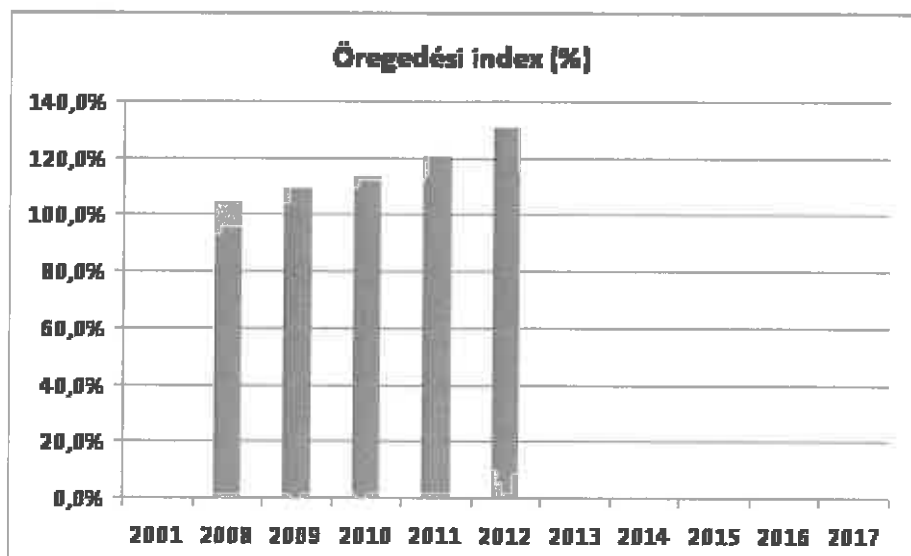
Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	1194	1152	2346	51%	49%
0-2 évesek					
0-14 éves	149	185	334	45%	55%
15-17 éves	43	61	104	41%	59%
18-59 éves	569	694	1263	45%	55%
60-64 éves	96	71	167	57%	43%
65 év feletti	261	141	402	65%	35%

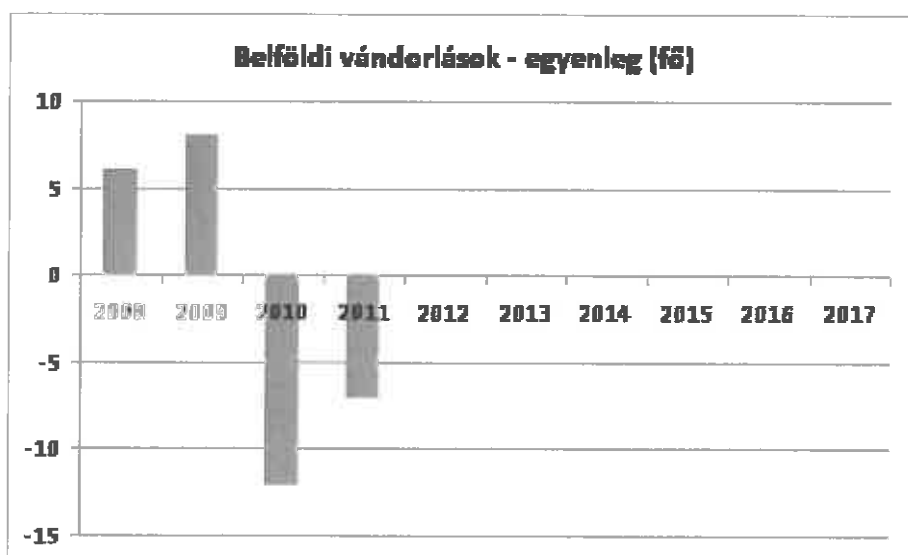
Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2008	410	393	104,3%
2009	405	372	108,9%
2010	399	352	113,4%
2011	402	334	120,4%
2012	413	317	130,3%

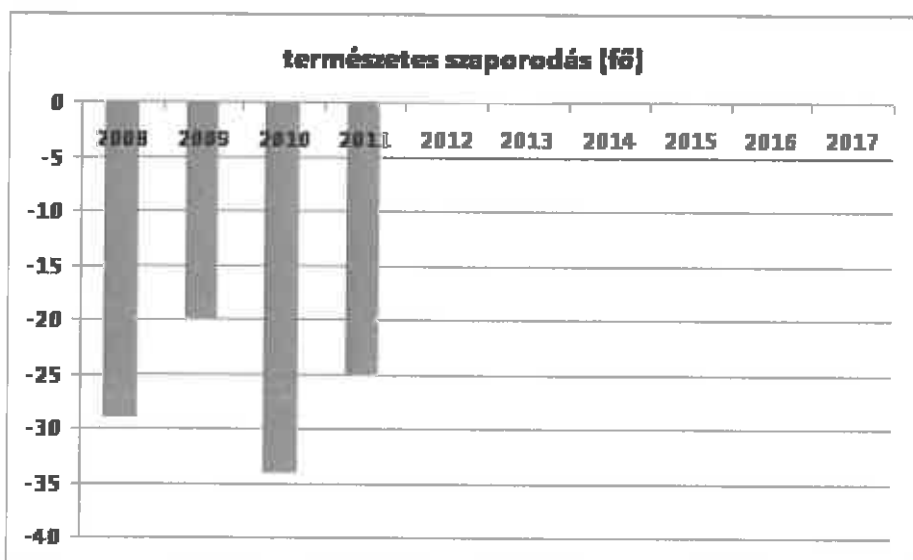
Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	42	36	6
2009	52	44	8
2010	42	54	-12
2011	28	35	-7

Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	17	46	-29
2009	22	42	-20
2010	14	48	-34
2011	18	43	-25

Értékeink, küldetésünk

A települési esélyegyenlőségi helyzetelemzés és program kidolgozásakor az 5 célcsoport esélyegyenlőségi helyzetét vizsgáljuk meg a települési ellátórendszerhez történő hozzáférés tükrében (Teir adatok, helyi adatgyűjtés alapján).

A családbarát intézkedések elsősorban a kisgyermeket nevelő szülőket hivatottak segíteni abban, hogy mind munkájukat, mind családi-háztartási kötelezettségeiket el tudják látni. Településünkön is élnek hátrányos helyzetű gyermekek, de számukra biztosítjuk azokat a szolgáltatásokat, ellátási formákat, amelyek segítik őket (rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, nyári gyermekétkeztetés). A gyermeket nevelő családok jövedelemteremtő képességének támogatása és anyagi biztonságának megőrzése miatt különös hangsúlyt kell helyezni a gyermekjóléti és a családokat segítő-támogató szolgáltatásokra. Ahhoz, hogy a szülők munkaerőpiacra történő visszatérését elősegítsük, fokozott hangsúlyt kell helyezni a gyermekek napközbeni ellátására.

A nők teszik ki a népesség felét, és sajátos problémáik alapvető társadalmi kérdéseket érintenek. 2003-ban Magyarországon a 15-64 éves nők 51%-a, a férfiak 63%-a volt foglalkoztatott. A nők munkahelyi hierarchiában elfoglalt helye úgy jellemezhető, hogy minél lejjebb megyünk a foglalkozások rangsorában,

annál több nőt találunk az alacsonyabb keresetet jelentő és alacsonyabb presztízszű állások betöltői között, a vertikális szegregáció erősödésére utal a női vezetők rendkívül alacsony aránya. A nők és a férfiak munkaerő-piaci esélyegyenlőségének alapvető feltételei közé tartoznak a családi és munkahelyi kötelezettségek összehangolását lehetővé tevő családtámogatási ellátások, az elérhető és megfelelő minőségű gyermekgondozási, illetve a gondozásra szoruló családtag ellátását segítő szolgáltatások, valamint a családi kötelezettségeket rugalmasan figyelembe vevő munkaszervezetek és foglalkoztatási formák elterjesztése.

A fogyatékos népességben belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is.

Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül értékelésre: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élők számára biztosított infokommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció, stb.).

Fogyatékos személy: aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során (lásd A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-át).

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása. A szociális ellátások területén a fogyatékossgal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

A roma lakosság száma településünkön elenyésző (kb. 3 család). Ők sikeresen integrálódtak a nem roma lakossággal. Ugyanakkor megfigyelhetjük, hogy nő az elszegényedő réteg.

A mélyszegénységben élők esélyegyenlőségének elősegítése tartozik a program fő céljai közé.

A másik célcsoport az idős emberek csoportja. Lajoskomáromban az idősek magas számához hozzájárul a településen működő idősek otthona. Az elöregedés kihívásaira adott válaszok az „aktív öregedés” ezért nálunk is egyre inkább a figyelem középpontjába kerül. Az aktív és méltó időskor érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében idősbarát fizikai és társadalmi környezet megteremtése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése.

Lajoskomárom polgárosodottságának ékes bizonyítéka lakosainak aktív társadalmi szerepvállalása, mely a kultúra, a természetvédelem, a közbiztonság, a sport, a szabadidő tevékenységeit öleli fel. A nyilvántartott 20 civil szerveződés jelentős mértékben fejezi ki a település iránti kötődést, elkötelezettséget és szeretetet.

Lajoskomáromban számos civil szervezet működik. A település honlapjáról származó adatok szerint a községben működő civil szervezetek a következők:

Alkotók Baráti Egyesülete, Cantate Kórus, Evangélikus Rézfúvós Zenekar, Gyülekezeti Gondoskodásért Alapítvány, Horgászegyesület, Hubertus Vadásztársaság, Íjászegyesület, Középbogárdi Faluvédő Egyesület, Lajoskomárom Nagyközség Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Lajoskomáromért Alapítvány, Lajoskomáromi Faluszépítő Egyesület, Lajoskomáromi Gazdakör, Lajoskomáromi Óvodássport Egyesület, Lajoskomáromi Polgárőr Egyesület, Lajoskomáromi Sportegyesület, Lajoskomáromi Szabadidő Egyesület, Naplemente Nyugdíjasklub, Szivárvány Nyugdíjasklub, Történelmi kör Egyesület, Lajoskomáromi Ifjúsági Közösség Egyesület, Szabadidő Egyesület.

Fentiekből látható, hogy a civil szerveződések tevékenységük, célcsoportjaik tekintetében igen széles spektrumot ölelnek fel a településen, a polgárőrségtől a hagyományőrző-, nyugdíjas-, sport egyesületekig.

A társadalmi önszerveződés és öngondoskodás egyik legfontosabb alapját az erős civiltársadalom, a jól működő civil szerveződések jelentik. A civil szervezetek rendezvényeinek fontos a szerepe az esélyegyenlőség biztosításában valamint előítéletek csökkentésében.

Önkormányzatunk folyamatosan támogatja, ösztönzi civil szervezeteinket pályázatok benyújtására. Az elmúlt évben több civil szervezet is nyert EMVA LEADER-es pályázatot. A Lajoskomáromért Közalapítvány egy a települést népszerűsítő kiadvány készíttetését nyerte el. A Gesztenyefasori Iskoláért Egyesület (szintén a LEADER –en) sikeresen pályázott a sportcsarnok hangosításának fejlesztésére. Folyamatosan figyeljük a Mezőföld Helyi Közösségért Egyesület segítségével a pályázati lehetőségeket civil szervezetek részére. Jelenleg több pályázatunk is be van adva (pl. játszótér és közpark kialakítására, sportcsarnok aljzatának cseréjére.)

Maga az önkormányzat is folyamatosan pályázik. Az elmúlt években több sikeres pályázatunk is volt. Legnagyobb horderejű pályázat a Lajoskomárom- Dég Szennyvízberuházás (KEOP 1.2.0(2F)09-2010-0004) pályázat volt, melynek eredményeként mára elkészült a település szennyvízelvezető rendszere és a Középbogárdon felépített szennyvíztisztító telep. E projekt megvalósításával szorosan összefügg közútjaink és a vízelvezető rendszer korszerűsítése, Szintén egy nagy és látványos projekt volt az „Élhető faluközpont létrehozása Lajoskomáromban” pályázat. Faluközpontunk megújult megszépült, járdáink új burkolatot kaptak a központban.

Így településünk tényleg úton van egy élhetőbb faluvá alakulás útján.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Lajoskomárom település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A települési önkormányzat szociális rendeletében több lehetőséget nyújt az átmeneti, vagy tartósan nehéz helyzetbe került lakosok megsegítéséhez. Ilyen például az átmeneti segély (amely indokolt esetben havi rendszerességgel is megállapítható), a gyógyszer-támogatás, rendkívüli segély, temetési segély.

Az alapszolgáltatás megszervezésével a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Az önkormányzat az elnyert pályázatokhoz vállalásokat is tett, melyeket maradéktalanul be is tartott. Például a közelmúlt legnagyobb projektjében, a szennyvízhálózat kiépítésére benyújtott pályázatban esélyegyenlőségi munkatárs kijelölését és folyamatos alkalmazását, esélyegyenlőségi terv elkészítését, valamint akadálymentes honlap és projekthez kapcsolódó építmény létrehozását vállalta az önkormányzat.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Településünk 2013-ban részt vesz a TÁMOP 1.4.5 Fejér Megyei Foglalkoztatási Paktum pályázatban

Projekt célja:

- Fejér megyei foglalkoztatáspolitikai célok elérését segítő akcióterv egyes elemeinek megvalósítása
- szakmai szolgáltatások biztosítása annak érdekében, hogy a Fejér megyei foglalkoztatáspolitikai alakításában részt vevő szervezetek kapacitása növekedjen, hatékonysága javuljon, így a helyi foglalkoztatási és képzési szint is növekedjen
- hátrányos helyzetű munkanélküliek, (pályakezdők, kisgyermekes nők stb.) munkaerő-piaci integrációját közvetlenül segítő képzések és foglalkoztatás megvalósítása

Konzorciumi partnerek:

1) Főpályázó:

Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara

2) Partner 1:

Fehérvári Civil Központ Nonprofit Kft.

3) Partner 2:

Fejér Megyei Roma Reintegrációs, Innovációs és Tanácsadó Egyesület

4) Partner 3:

Lajoskomárom Nagyközség Önkormányzat

Lajoskomáromi Önkormányzat feladatai:

- Szakmai workshopok szervezése, vezetése: 6 alkalom (április,június,október,december,2014.április,június)
- Szakmai előadássorozat: 4 alkalom (szeptember,2014.március,szeptember,2015.január)
- Műhelykonferencia szervezése: 1 alkalom (3 előadó) (május)
- Párbeszéd fórum sorozat: 9 alkalom (2014,február-május)

Együttműködő partnerek feladatai:

- a projekt célkitűzéseinek, eredményeinek disszeminálása
- a konzorciumi- és az együttműködő partnerek által elért célcsoportok bevonása a projekt egyes fázisaiba
- fórumokon, tájékoztatókon való előadói részvétel
- helyszín és technikai eszközök, vendéglátás biztosítása az egyes programok alkalmával
- standokon való megjelenés
- tájékoztató anyagok készítése

Konzorciumi megállapodás

Alapdokumentum, mely tartalmazza:

- konzorcium tagjainak, vezetőinek adatait
- a partnerek jogait és kötelezettségeit
- a feladatokat és a feladatokra jutó költségeket, támogatási összegeket
- a tagok közötti kapcsolattartás módját
- a konzorcium képviselőjét
- a projektre vonatkozó költségvetés tagok- és időszakok szerinti bontását.

Ezek a projektek összhangban vannak a Helyi Esélyegyenlőségi Program célkitűzéseivel.

A másik fontos térségi projekt amelyben rész veszünk, az „Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok a kistérségben” pályázat.

Ebben szerepel:

- Szűrőnapok szervezése (a kistérség településein 5 alkalommal, mely 5 betegségtípus szűrését célozza: keringés, érzékszervi, mozgásszervi, dohányzás és szájüreg daganat szűrése)

- Szív- és érrendszeri betegklub kialakítása és ezzel összefüggésben a beteg-együttműködés fejlesztését támogató tevékenységek biztosítása.

- Életmód klubok létrehozása és működtetése a projekt megvalósítása alatt.

- Cukorbeteg klub

- Dohányzás megelőzés, önszorgító csoport

- Alkohol megelőzés, önszorgító csoport

- Idősek közösségben tartása: Az idősek közösségben tartását célzó program a nyugdíjas klubokban megvalósuló főzőklub, melynek keretében diatetikus közreműködésével az életkornak megfelelő táplálkozási modellt mutatják be. Ezen programon belül még indul táncklub.

- Vegyes kríziscsoport: rendkívüli élethelyzetek feldolgozását segítő csoport (pl. gyász, beteg gyermek születése, öngyilkosságot elkövetett/megkísérelt ember hozzátartozói, munkahely elvesztése)

- Szülőklub: szülői készségek javítását célzó közösségi tevékenység

- Étrendi tanácsadás

- Testmozgás tanácsadás

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A becslést adatok alapján a lajoskomáromi családok többsége közepes, vagy szegénynek mondható anyagi körülmények között él. Alacsonynak mondható a mélyszegénységben, vagy a nagyon jó anyagi körülmények között élő családok aránya.

A szociális törvény hatálya alá tartozó jogosulti kör átlagjövedelme nem éri el a nyugdíjminimum összegét. A kérelmezők vagyoni helyzete átlag alatti. Az ingatlanon kívül amiben a kérelmező lakik az esetek kb. 80%-ában nincs más vagyona. A rászorulóknak kb. 90%-ánál az egyéb vagyontárgyak (gépjármű, stb.) teljesen hiányoznak.

A lakosságból 2012 évben kb. 200-an fordultak az önkormányzathoz valamely rendszeres szociálissegély igénylése miatt. Átmeneti segélyért összesen 32 fő fordult a szociális bizottsághoz, némelyek több alkalommal is. Ezeket a támogatásokat a kérelmezők 98 %-ban meg is kapták.

Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	83	30	36,1%
2009	128	37	28,9%
2010	120	36	30,0%
2011	118	22	18,6%
2012	84	13	15,5%

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mötv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

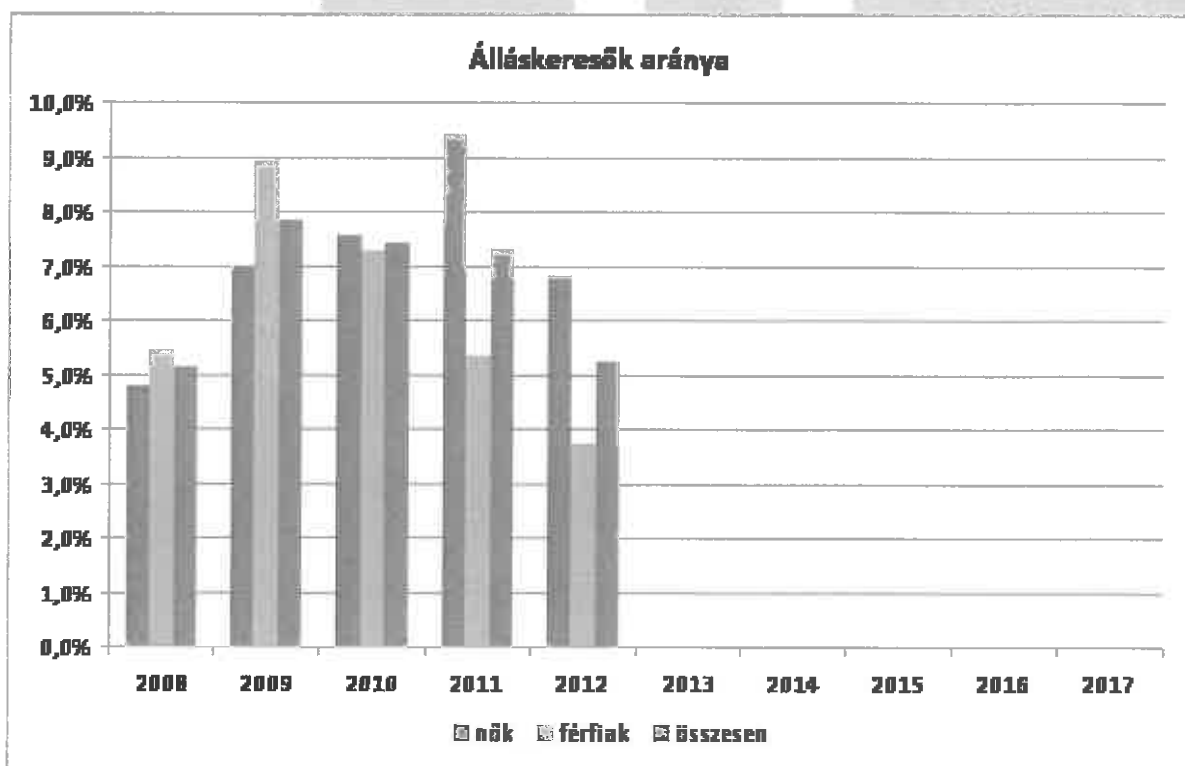
Településünkről legtöbben a környező nagyobb városokba (Siófok, Székesfehérvár) ingáznak munkavégzés céljából. Helyben a kisebb-nagyobb mezőgazdasági vállalkozók a fő munkaadók. A vidéki cégek ún. munkásjáratokkal szállítják dolgozóikat.

Lajoskomáromot vasúti vonal nem érinti, település értelemszerűen önálló vasútállomással nem rendelkezik. A településen helyközi tömegközlekedési szolgáltatást elsődlegesen az ALBA VOLÁN Zrt. látja el, és működnek úgynevezett munkásjáratok is. A szolgáltatás nem kielégítő, a településen élők mindennapi életét akadályozza a szolgáltatás rossz minősége. Főleg a késő délutáni és esti időpontokban nehéz a településre eljutni, illetve elutazni onnan. Ezekben az időpontokban jelentős a járatok közötti várakozási idő. Egyes járatok túlszűfoltak, vannak időszakok, amikor egyáltalán nincs járat, és vannak a tömegközlekedésből teljesen kizárt településrészek.

Lajoskomárom közigazgatási területéhez tartozik Külsősáripusztá, ahol villany, gáz és vezetékes víz van a lakásokban. A külterületről minden munkanap az önkormányzat kisbusza szállítja be a dolgozókat és az óvodás, iskolás gyermekeket. A közösségi közlekedéshez való hozzáférésük nem megoldott, mivel volános autóbuszjárat nem közlekedik arra, így vagy személyautóval tudnak Lajoskomáromba eljutni, vagy a „hivatali busszal”, és innen tudják csak igénybe venni a távolsági járatokat.

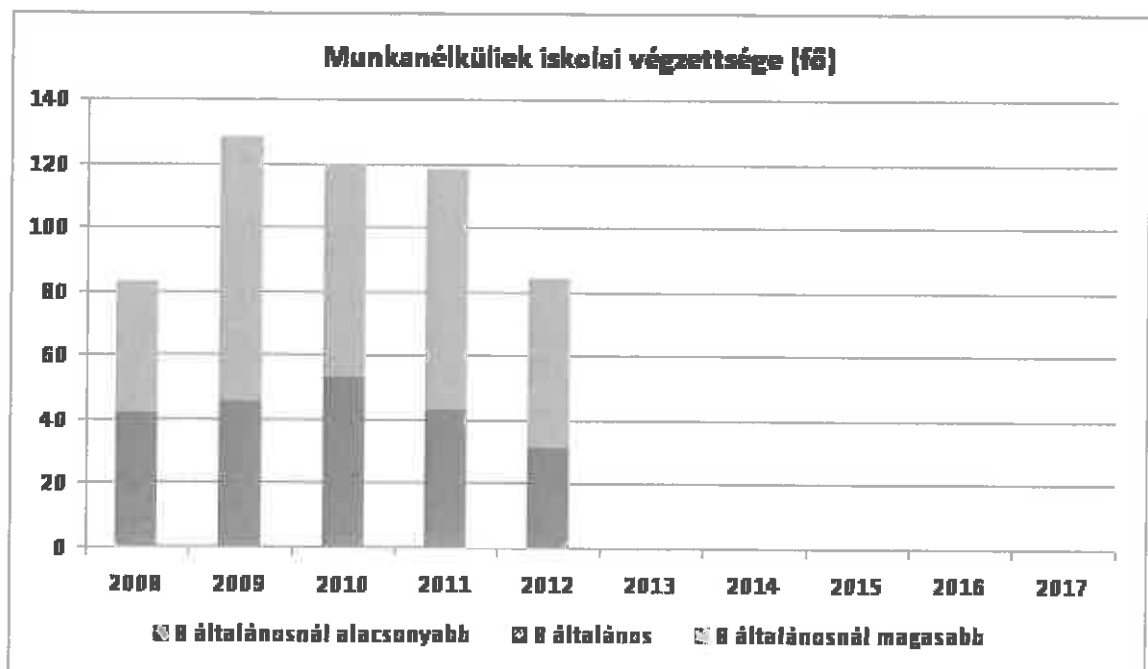
Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	795	826	1621	38	4,8%	45	5,4%	83	5,1%
2009	932	706	1638	65	7,0%	63	8,9%	128	7,8%
2010	796	827	1623	60	7,5%	60	7,3%	120	7,4%
2011	787	826	1613	74	9,4%	44	5,3%	118	7,3%
2012	777	833	1610	53	6,8%	31	3,7%	84	5,2%

Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

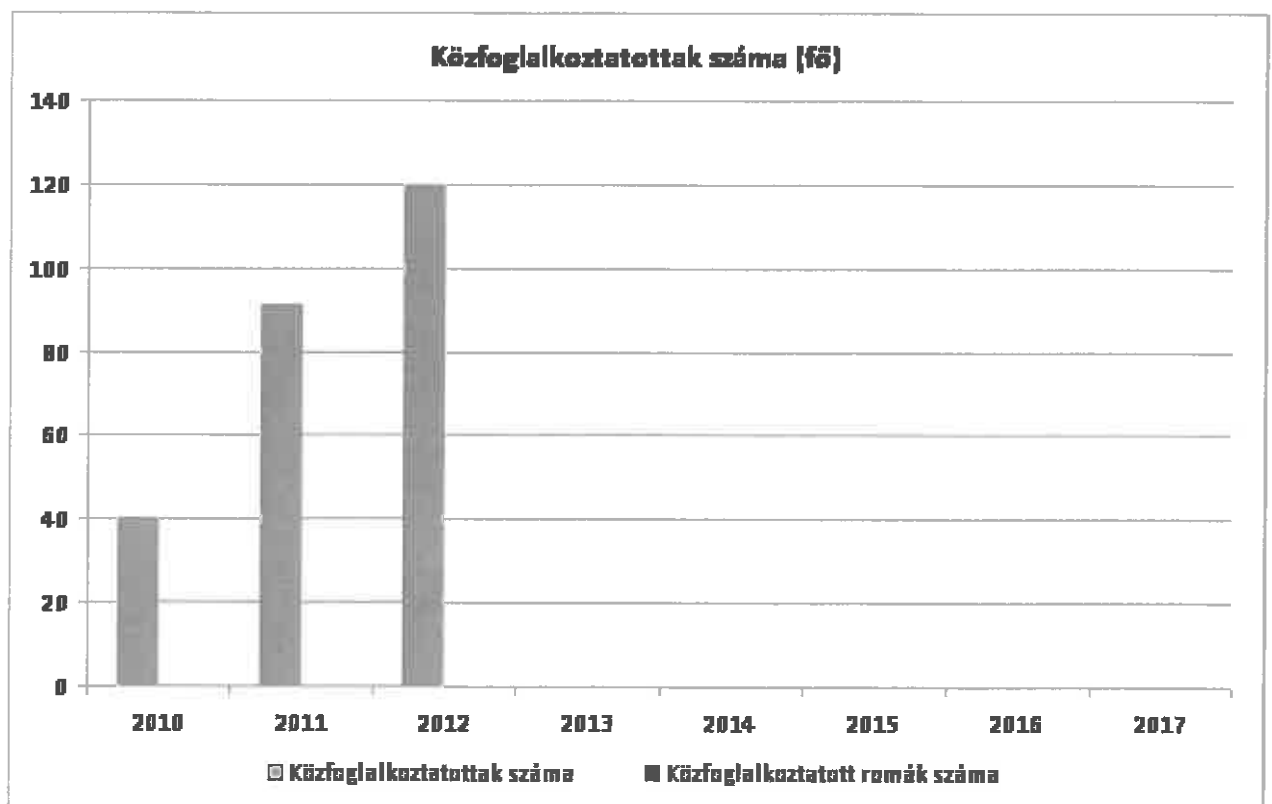
év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		fő	%	fő	%	fő	%
2008	83	3	3,6%	39	47,0%	41	49,4%
2009	128	1	0,8%	44	34,4%	83	64,8%
2010	120	3	2,5%	50	41,7%	67	55,8%
2011	118	4	3,4%	39	33,1%	75	63,6%
2012	84	1	1,2%	30	35,7%	53	63,1%

A mutatók szerint, a településünkön élő munkanélküliek között pont a magasabb iskolai végzettséggel rendelkezők vannak nagyobb arányban, mivel az ingázók többsége betanított munkás, valamint a mezőgazdasági munkásoknak sem szükséges magas iskolai végzettség.

Önkormányzatunk a közmunkaprogram kereteiben próbál meg minél több ember foglalkoztatni. Jelenleg 120 fő dolgozik az önkormányzatnál a közmunkaprogram keretein belül.

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma
2010	40
2011	91
2012	120

A közfoglalkoztatásban részt vevők száma ugrásszerűen megnőtt, a Startmunka program adta lehetőségek miatt. Ezt önkormányzatunk igyekszik maximálisan kihasználni, így is könnyítve a munkanélküliek és a mélyszegénységben élők helyzetén. A közmunkaprogramba a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülő lakosainkat sikerült teljes mértékben bevonunk.

A közfoglalkoztatásban részt vevők közül, akik a mezőgazdasági projektben dolgoznak, heti egy alkalommal oktatásra járnak. Ezt elvégezve háztáji termelő és tartósító végzettséget szereznek. Erre építve érdemes lenne egy szociális szövetkezet kialakítását megfontolni és egy mezőgazdasági feldolgozóüzemet létrehozni. Szociális szövetkezet létrehozására kiírt pályázatokat figyelni kell és megfontolni megalakításukat. A program fő előnye, hogy munkahelyet generál és teremt a résztvevő önkormányzat, ami akár alapító tagja is lehet a szociális szövetkezetnek (6 fő + önkormányzat). A program után a település közmunkásokat is tud majd foglalkoztatni a szövetkezetben, mintha saját cége lenne, ez esetben azonban sokkal kedvezőbb adózással.

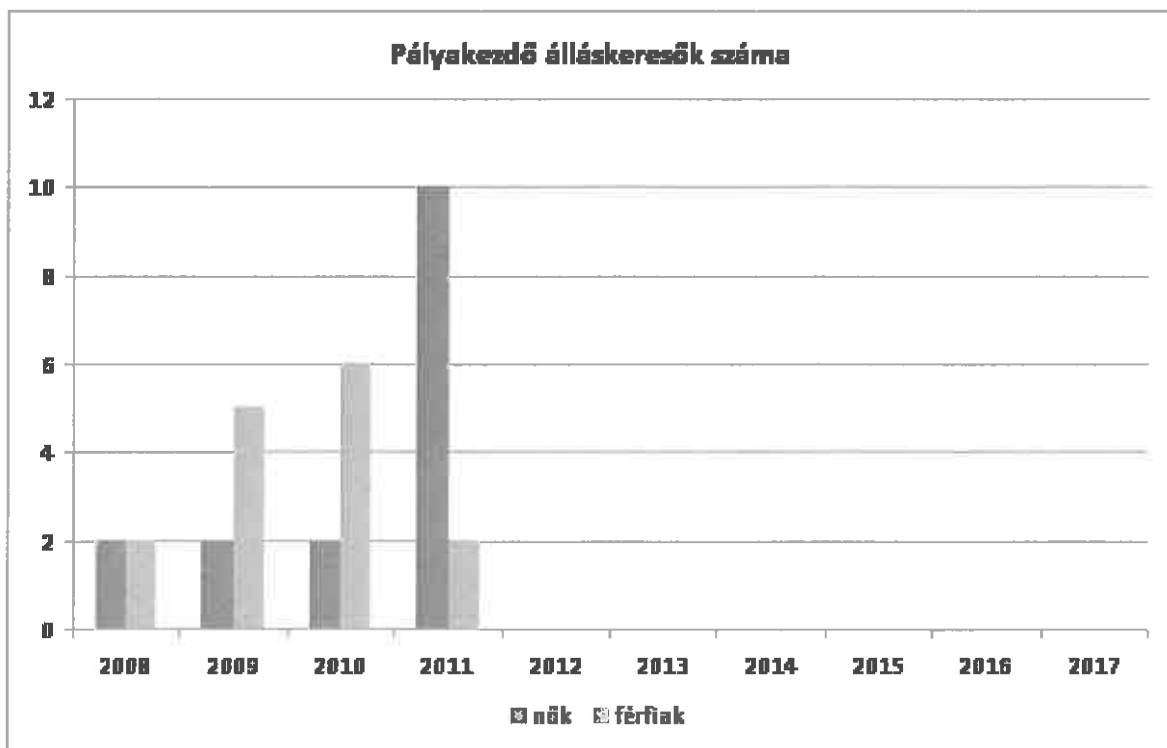
Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011	2012
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	83	128	120	118	84
20 éves és fiatalabb	fő	6	6	1	1	5
	%	7,2%	4,7%	0,8%	0,8%	6,0%
21-25 év	fő	12	23	19	19	16
	%	14,5%	18,0%	15,8%	16,1%	19,0%
26-30 év	fő	5	12	4	9	5
	%	6,0%	9,4%	3,3%	7,6%	6,0%
31-35 év	fő	11	16	12	7	6
	%	13,3%	12,5%	10,0%	5,9%	7,1%
36-40 év	fő	7	16	19	22	11
	%	8,4%	12,5%	15,8%	18,6%	13,1%
41-45 év	fő	13	17	14	17	13
	%	15,7%	13,3%	11,7%	14,4%	15,5%
46-50 év	fő	11	8	19	12	10
	%	13,3%	6,3%	15,8%	10,2%	11,9%
51-55 év	fő	11	17	16	14	7
	%	13,3%	13,3%	13,3%	11,9%	8,3%
56-60 év	fő	5	11	14	16	9
	%	6,0%	8,6%	11,7%	13,6%	10,7%
61 év felett	fő	2	2	2	1	2
	%	2,4%	1,6%	1,7%	0,8%	2,4%

Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	168	183	351	2	1,2%	2	1,1%	4	1,1%
2009	174	184	358	2	1,1%	5	2,7%	7	2,0%
2010	171	185	356	2	1,2%	6	3,2%	8	2,2%
2011	161	190	351	10	6,2%	2	1,1%	12	3,4%

Az utóbbi években a regisztrált munkanélküliek közül legnagyobb arányban a 21-25 év közötti korosztály található meg. A fiataloknak az iskolapadból kikerülve, munka- és élettapasztalatok nélkül nehéz elhelyezkedniük. Jelentősen csökkent a fiatal lányok elhelyezkedési esélye. Ez nem csak a képzettség

hiányának, hanem a helyi sajátosságoknak is köszönhető. Ennek következtében sok fiatal megpróbál külföldön boldogulni. Ennek tekintetében meg kell vizsgálni öt éven belül, főleg a nők számára a településen való elhelyezkedési lehetőségeket, hiszen ezeket a fiatalokat visszavárjuk.

Továbbképzésükre, nyelvvizsga megszerzéshez nyújt segítséget a „Tudásod a jövőd” Uniós program amelyet az önkormányzaton keresztül szervezett meg az Európai Pályázati Képzési Hálózat Országos Képzési Központ. Itt informatikai, német és angol nyelvi tanfolyamon vehetnek a tanulni vágyók, a jobb elhelyezkedési lehetőség reményében.

Sok helyi lakosnak az egyetlen lehetősége a munkaerőpiacra való visszakerülésre a közmunkaprogram. Közülük sokan évekig nem dolgoztak, itt újra meg tudják „tanulni” milyen az ha valakinek feladata, felelőssége van és megtanulnak egy közösségbe, csapatba beilleszkedni, ami elengedhetetlen ahhoz, hogy valaki jó munkaerő legyen. Fontos, hogy a gyermekek ezt a példát lássák szüleiktől, így szocializálódjanak, hogy a későbbiekben nekik ne jelentsen gondot a munkaerőpiacba való bejutás, beilleszkedés. Fontos, hogy lássák, dolgozni kell a megélhetésért és ezért tenni is kell.

Az iskola felső tagozatában gazdasági ismeretek és életvitel órákat is tartanak a tanulóknak. A kevés óraszám miatt, a gyakorlati kert, illetve háztartási ismertek tanítása egyenlőre nem megoldható.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

	Rendszeres szociális segély	Foglalkoztatást helyettesítő ellátás
2010	7	15
2011	10	27
2012	10	30

A számokból látszik, hogy a szociálisan rászorulóknak száma évről-évre növekszik. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőket igyekszünk a közfoglalkoztatásba bevonni.

A Szociális Bizottság pénzbeli, gyógyszer, és tűzifa támogatást ad az átmenetileg nehéz helyzetbe került családoknak.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

Az önkormányzatnak öt bérlakása van. Abból három lakott, a másik kettő irodává lett alakítva.

Településen az arra rászorulóknak a normatív lakásfenntartási támogatást vehetik igénybe. 2012 évben összesen nyolcvanan igényelték ez az ellátást.

Településünkön is jelentkezik a lakosok eladósodottságának problémája, melyet igazán nem vagy csak kis mértékben tudunk kezelni. A legfőbb gond, hogy későn fordulnak az önkormányzathoz segítségért. Vagy amikor más kikötötték a vizet, villanyt, vagy amikor már akkora mértékű az adósság, hogy az már kezelhetetlen.

Hajléktalan lakosa nincs Lajoskomáromnak.

3.5 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen egy háziorvosi körzet van, két helyen történik a rendelés. Középbogárd településrészen heti két alkalommal van orvosi rendelés.

Az egészségházban két orvoslakást alakítottak ki. A településen rendszeresen végeznek szűrővizsgálatokat is.

Az egészségügyi intézmény épülete teljesen akadálymentes.

A járóbeteg szakrendelés a 12 km-re lévő Enyingen vehető igénybe, itt található a központi orvosi ügyelet is.

A település önálló mentőállomással nem rendelkezik, a legközelebbi mentőállomás Enyingen, 12 km-re található.

Lajoskomáromban egy gyógyszertár működik, éjszakai ügyeletet nem tart. A település gyógyszertárának épülete részben akadálymentesített. A legközelebbi éjszakai ügyeletes gyógyszertár Siófokon, 30 km-re található. Ez jelenti a legnagyobb problémát az ügyeleti ellátásra szorult betegeknek.

A község egészségháza laborral és fizioterápiás kezeléssel áll a lakosok rendelkezésére. Az Egészségház egy épületben működik az anya- és gyermekvédelmi tanácsadóval. Ugyanitt fogorvosi rendelő is működik, egy fő fogorvossal.

A közétkeztetésben a háziorvos ellenőrzi az iskolai és az óvodai étlapot, hogy megfelel-e a gyermekeknek egészséges fejlődésük érdekében.

Minden évben szervez az iskola „Egészségnapot” ahol bemutatják a gyermekeknek az egészséges étkezés és életmód alapjait.

Sportélet

A Lajoskomáromi Győzelem SE labdarúgócsapatának szurkolhatnak a meccseken a lajoskomáromiak. A Bozsik program keretén belül kap hangsúlyt az utánpótlás-nevelés. A tornatermet igénybe lehet venni sportolásra (röplabda, foci, kézilabda). Az iskolán belül lehetősége van a gyermekeknek kézilabdázni, kosárlabdázni, ping-pongozni. Heti rendszerességgel tartanak a településen zumba oktatást és tornát felnőtteknek. Egy konditerem áll az izmosodni vágyó lakosok rendelkezésére.

Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Helyben elérhető szolgáltatás a házi jelzőrendszeres segítségnyújtás, a házi segítségnyújtás és a szociális étkeztetés. A településen működik az evangélikus egyház által működtetett AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat. Jelenleg 41 lakója van az otthonnak és 7 fő veszi igénybe a nappali ellátást, foglalkozásokat.

3.6 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A településen könyvtár működik a Teleház-Könyvtárban. A könyvtári és egyéb szolgáltatások – helyben olvasás, kölcsönzés, információszolgáltatás, internetszolgáltatás – így egy helyen vehetők igénybe, ami szintén vonzza a helyi lakosokat.

A Teleházat pályázati forrásokból létesítették a községben.

A nyitva tartást úgy alakították ki, hogy a hétvégén hazatérő fiatalok is tudják használni a számítógépeket, és az eszközöket. Számítástechnikai tanfolyamok indulnak folyamatosan alap, és emelt szinten is.

Az alap szintű tanfolyam célja, hogy megismerjék a számítógép működését. Ennek a tanfolyamnak sikere volt a faluban, nem csak a fiatalok, de az idősebb korosztály körében is. Az emelt szintű tanfolyamot elvégzők, kedvezményes ECDL vizsgát tehetnek Székesfehérváron, ami egy államilag is elismert

bizonyítványt ad.

Ezen kívül lehetőség van lézer és színes nyomtatásra, scannelésre, digitális fényképezésre, fényképszerkesztésre, színes fotó nyomtatásra, kiadványszerkesztésre, szórólapkészítésre, szövegszerkesztésre, faxküldésre és fogadásra, fénymásolásra, cd írásra. Internet hozzáférést négy számítógépen biztosítanak.

A könyvtár nem csak a könyvek birodalma, hanem közösségteremtő helyként is képes funkcionálni, ezért lehetőséget kell biztosítani a hátrányos helyzetű lakosoknak is a könyvtári szolgáltatások igénybevételére. Hasznos olyan programok szervezése is, amelynek segítségével a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek megismerkedhetnek a könyvtári szolgáltatásokkal. Ilyen program lehet pl. író – olvasó est, felolvasó est, rajverseny egy-egy gyerekregény kapcsán, cikkíró verseny, novella író verseny.

Településünkön gazdag programok várják, mind a lajoskomáromi, mind a környező települések lakosait. Ilyenek: a Húsvéti Sonkafesztivál, Mezőföldi Néptáncalkozó, Majális (ezt az iskola rendezi, bevételét a tanulók táboroztatási költségeire fordítják), Lajos-napi Vigalom, Fülöphegyi Pincefesztivál, Adventi Vásár, Adventi Koszorú, az iskola javára Jótékonyági Est, Horgászversenyek. Ezeket a rendezvényeket a nyugdíjasklubok, szülők, vállalkozók és az önkormányzat segítségével tartjuk meg.

Nemzeti ünnepeinken mindig színvonalas műsoros megemlékezéseket tartunk.

A Történelmi Kör Egyesület szervezésében rendszeresen előadásokat tartanak ismert, kevésbé ismert, de érdekes, tanulságos életúttal rendelkező emberek.

Lajoskomáromban példátlanul mondható a közösség összetartása, amely a település összességében is meglátszik. Bármilyen rendkívüli esemény történik (pl. 2013. márciusi hóhelyzet) lakosaink példamutató összefogása, segítőkészsége rögtön megmutatkozik. Ez a hétköznapi élethelyzetekről is elmondható (pl. az Ifjúsági Egyesület felajánlotta az egyedülálló idős embereknek, hogy segítenek az udvart rendben tartani.)

A fenti példákon kívül kiemelendő a Lajoskomáromi Önkéntes Tűzoltó Egyesület munkája, akik szintén példamutatóan és a hivatásos állomány elismerése mellett végzik feladatukat.

Településünkön a Polgárőr Egyesület munkája is elismerést érdemel.

Elmondható, hogy a személyi jövedelemadó 1%-át a lakosság nem felejt el felajánlani valamely civil szervezetünk számára.

3.7 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Munkanélküliség	Önkormányzat részvétele a munkahely teremtő programokban, helyi és környékbeli vállalkozások és az önfoglalkoztatás ösztönzése

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

A településen a közoktatási feladatokat a Gesztenyefasori Általános Iskola és Alapfokú művészetoktatási Intézmény látja el. Gazdasági okok miatt a lajoskomáromi iskola összevonásra került a szabadhídvégi és mezőkomáromi iskolával. A szabadhídvégi, mezőkomáromi gyerekek reggelente busszal utaznak át Lajoskomáromba. Ezekkel a gyerekekkel együtt a tanulói létszám 278 fő, őket pedig 30 pedagógus oktatja. Megállapítható, hogy a településen a közoktatási törvényben foglaltaknak megfelelően biztosítják a kötelező közoktatási feladatellátást.

Lajoskomáromban önálló óvoda működik, amit az Evangélikus Egyház működtet 2012-től.

Az óvodában működik logopédiai fejlesztés és gyógypedagógiai fejlesztési is kapnak az SNI-s gyermekek, valamint fejlesztő foglalkozásban részesülnek a beilleszkedési- tanulási- és magatartászavaros (BTM) gyermekek. Az iskolában gyógypedagógus foglalkozik a sajátos nevelési igényű gyermekekkel.

Az iskolán belül lehetősége van a gyermekeknek kézilabdázni, kosárlabdázni, ping-pongozni. A Bozsik program keretén belül a labdarúgásban nagy hangsúlyt az utánpótlás-nevelés, ebben már a nagycsoportos óvodások is rész vesznek. A nyári szünetben az iskola kétszer-két hetes vándortábort szervez a tanulóknak. Ez már az 1960-as évek óta hagyomány a településen. Középbogárdon a Tájháznál is szerveznek napközbeni foglalkozásokat gyermekeknek.

A középiskolába továbbtanuló gyermekeket segíti az Arany János tehetséggondozó program, a főiskolásokat az önkormányzat a Bursa Hungarica pályázati lehetőséggel támogatja. 2012 évben 1 fő tanult tovább az Arany János tehetséggondozó program keretében, a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázattal az önkormányzat 10 felsőoktatásban tanuló fiatalot támogatott.

A település kistérségi közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzéssel, illetve intézkedési tervvel, az iskola esélyegyenlőségi programmal rendelkezik.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői

	állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)
2008	2424	393
2009	2415	372
2010	2374	352
2011	2346	334
2012	2340	317

Megállapítható, hogy településünk lakosainak a száma évről-évre csökken s ezzel együtt a születések száma is. Egyre kevesebb gyermek születik a településen, mivel a fiatalok munkalehetőség reményében elköltöznek a városokba.

	élve születések száma
2008	17
2009	22
2010	14
2011	18
2012	14

Veszélyeztetett és védelembe vett gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszűntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	1	0	9
2009	1	0	7
2010	2	0	6
2011	3	3	7
2012	4	2	8

Lajoskomáromban arányaiban nem sok veszélyeztetett kiskorú él, egy-két kirívó eset kivételével. Ezeknek a családoknak az életét a gyermekjóléti szolgálat és a családgondozó figyelemmel kíséri, és ha kell kéri a gyámhatóság beavatkozását.

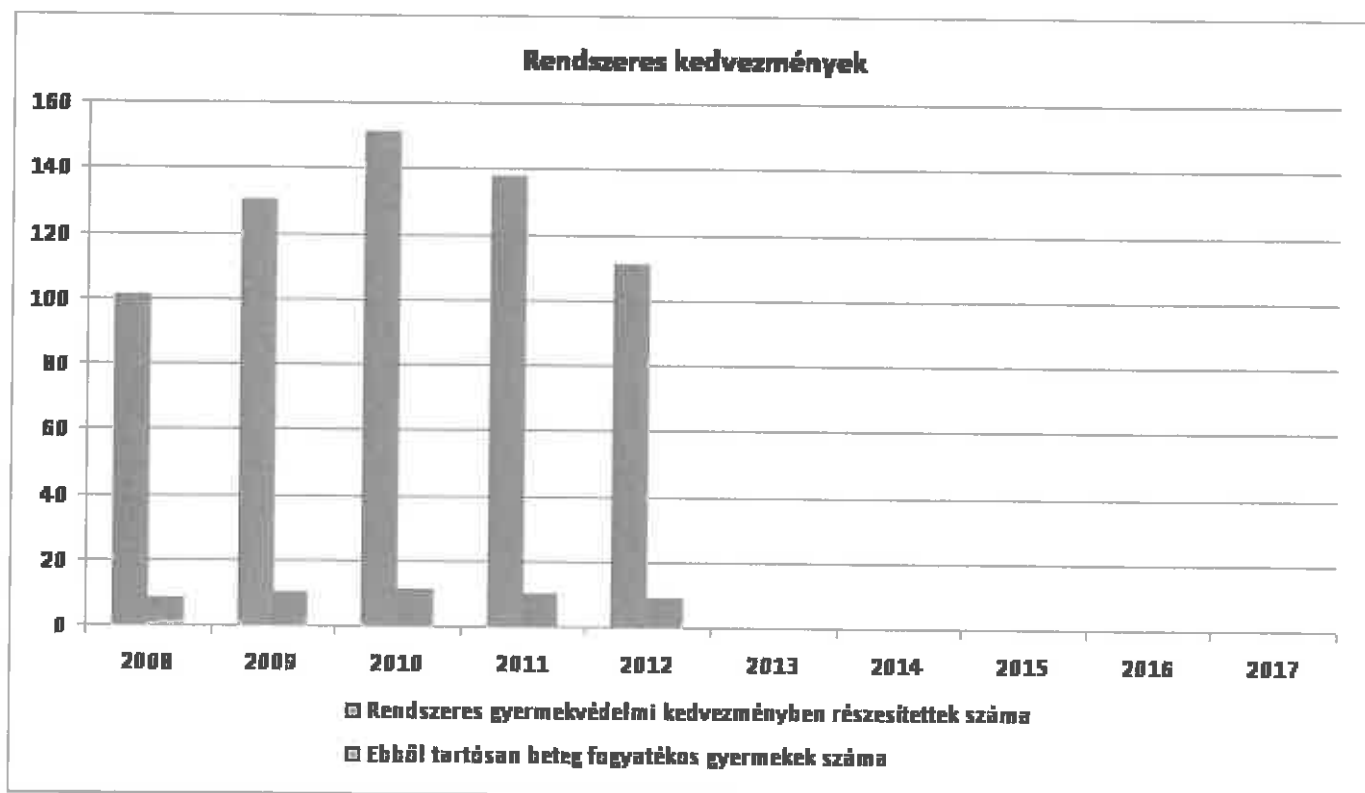
Iskolánk igyekszik minden pályázati lehetőséget megragadni, amivel a hátrányos helyzetű gyermekek támogathatja (pl.: iskolatáska pályázat).

Táboroztatáskor az önkormányzat átvállalja a hátrányos helyzetű gyermek táborozási díját.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	101	8	0
2009	130	10	0
2010	151	11	0
2011	138	10	0
2012	111	9	0

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül minden hátrányos illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermek. Ez által minden olyan ellátást megkapnak amire jogosultak.

Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2010	25	119	27	221	14
2011	33	84	29	174	18
2012	27	82	27	185	25
2013	41	95	34		

4.2 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A település gyermekvédelmi jelzőrendszerének szerves részét képezi a védőnői szolgálat.

Lajoskomáromban egy védőnő dolgozik, aki közelről ismeri az általa ellátott családokat, tevékenysége kiterjed az egész településre.

A védőnő feladatát a munkaköri leírásában szabályozzák, de ez megegyezik a jogszabályban előírt feladatokkal. Mezőkomáromban és Szabadhídvégen is helyettesít, mivel ott 2008 óta betöltetlen a védőnői állás.

Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	1	148
2009	1	144
2010	1	134
2011	1	126
2012	1	123

Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Felnőttek és gyermekek részére tervezett háziiorvosi szolgálatok száma
2008	1
2009	1
2010	1
2011	1
2012	1
2013	1

A településen praktizáló háziorvos a településen élő felnőtt és gyermek lakosságot is ellátja. Kimondottan gyermekorvosi ellátás nincs a településen. A legközelebbi gyermekorvos Enyingen található.

A gyermekjóléti szolgálat munkáját az 1997. évi XXXI. törvény *(a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról)*, illetve a 15/1998. (IV.30.) NM rendelet *(a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről)* alapján végzi munkáját. Feladata a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetése, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezése.

A településen a Családsegítő és gyermekjóléti Szolgálat feladatait az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Gyermekjóléti Szolgálat látja el. Címe: 8136 Lajoskomárom, Jókai u. 8.

A gyermekvédelmi és gyámhatósági szakfeladatokat a jogszabályi változások következtében 2013. január-jétől a Fejér Megyei Kormányhivatal Enyingi Járási Hivatala látja el. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény és az óvodáztatási támogatásra való jogosultság megállapítása maradt jegyzői hatáskörben. E miatt az önkormányzat is a jelzőrendszer egy részévé vált. Szükségessé válik a járási gyámhivatallal való szoros együttműködés és kapcsolattartás a megfelelő információáramlás okán.

A krízishelyzetben lévő családok problémáikkal fordulhatnak a közös önkormányzati hivatal jegyzőjéhez, szociális ügyintézőjéhez, az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Családsegítő Szolgálatához és a védőnőhöz.

4.3 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2010	25	119	27	221	0	14
2011	33	84	29	174	0	18
2012	27	82	27	185	0	30
2013	41	95	34			

Az arra rászoruló gyermekek megkapják mindazt az ellátást amit az önkormányzat nyújthat számukra.

4.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A településen élő rászoruló gyermekek számára, valamely támogatási forma biztosítva van.	Továbbra is szoros (ha lehet még szorosabb) együttműködés és információáramlás az intézmények, az önkormányzat és a GYEJÓ között.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	782	762	45	38
2009	787	769	63	65
2010	778	767	60	60
2011	776	756	44	74
2012	781	749	31	53

A rendelkezésünkre álló adatok alapján megállapíthatjuk, hogy a munkavállalási korú lakosság körében a munkanélküli nők aránya 2009-től ugrásszerűen megnőtt.

Iskolai végzettség tekintetében a 8 általánost vagy annál kevesebb osztályt végzettek számára nehezebb állandó munkahelyet találni. Ők jellemzően vagy a közfoglalkoztatásban vagy alkalmi, időnyjellegű mezőgazdasági munkát vállalnak. A magasabb iskolai végzettségű nőknek szintén nehéz képzettségüknek megfelelő állást találni helyben.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

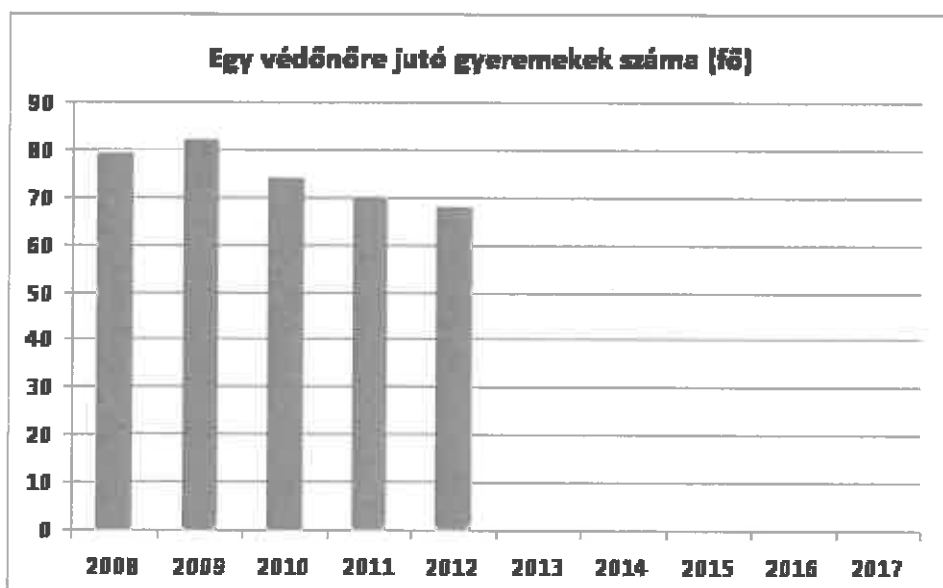
Lajoskomáromban óvoda üzemel, férőhely hiány nincs, minden óvodás korú gyermeket fel tudnak venni az óvodába, így napközbeni ellátásuk biztosított.

A Közös Önkormányzati Hivatalba munkaidőben bármikor bejöhetnek az ügyfelek, így aki több műszakban dolgozik, az is bármikor el tudja intézni hivatalos ügyeit.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	1	79	79
2009	1	82	82
2010	1	74	74
2011	1	70	70
2012	1	68	68

Az adatok mutatják, hogy a 0-3 éves korú gyermekek száma egyenletesen csökken településünkön.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Ez a probléma általában rejtve marad a hatóságok előtt, mivel az áldozat szégyelli a vele történeteket és inkább eltitkolja. Nincs tudomásunk ilyen jelenségről a településen.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

A település 50 km-es körzetében két anyaoththon található.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Településünk életének a nők fontos szereplői. Képviselő-testületünk tagjainak fele nő, az alpolgármesteri tisztséget és a jegyzői tisztséget is nő tölti be. Nyugdíjasklubjaink vezetői is hölgyek. Helyettes iskolaigazgatónk és az óvodavezető a „gyengébbik nem” tagjai közé tartoznak.

5.7 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Női munkanélküliség növekedése	Képzési- átképzési programok szervezése
Növelni kell a tájékozottságot a krízishelyzetekben elérhető segítségről	Tájékoztató programok szervezése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

A másik kiemelt célcsoport az idős emberek csoportja. Az előregedés kihívásaira adott válaszok az „aktív öregedés” ezért nálunk is egyre inkább a figyelem középpontjába kerül. Az aktív és méltó idős kor érdekében szükséges az idős emberek aktív és széleskörű részvételének elősegítése, ennek érdekében idősbarát fizikai és társadalmi környezet megteremtése, és a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés bővítése.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

év	64 év feletti lakosság száma
	fő
2008	410
2009	405
2010	399
2011	402
2012	413

Az időskorú lakosság száma viszonylag állandó, bár arányaiban növekszik. Jövedelmi helyzetükről nem áll rendelkezésünkre adat.

Kiemelt figyelmet fordítunk az egyedül élő idős emberekre.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

Általános jelenség Magyarországon, hogy a kitolt nyugdíjkorhatár miatt egyre több az 50-55 év feletti munkanélküli, mivel a munkáltatók nem szívesen alkalmaznak „idős” embereket. Így a nyugdíjasok foglalkoztatása egyenlőre megoldatlan probléma.

A településen két nyugdíjasklub működik. Egy Lajoskomáromban, egy Középbogárdon. Nyugdíjasaink nagyon aktívak. Rendezvényeink rendszeres segítők, szereplők. Gyakran látják vendégül más települések időseit, illetve ők is sokszor mennek szerepelni, vendégeskedni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Egy adott település egészségügyi ellátórendszerének kihasználtságát nagymértékben befolyásolja a lakosság korösszetétele. A kor előrehaladtával természetesen egyre gyakrabban jelentkeznek a különböző egészségügyi problémák, amelyek megterhelik az alapellátást és erre az egészségügyi, valamint a szociális ellátórendszernek is fel kell készülnie.

Az Egészségház teljes mértékben akadály mentesítve van. Itt működik a háziorvosi rendelő, a fizioterápia, a labor és a fogorvosi rendelő is. Így az idős emberek helyben is kiváló egészségügyi szolgáltatást kapnak. Az Egészségház szomszédságában gyógyszertár üzemel magas színvonalon.

Házi jelzőrendszeres segítségnyújtást, házi segítségnyújtást és a szociális étkeztetést is igénybe vehetik az arra rászoruló idős vagy fogyatékkal élő emberek. A településen működik az evangélikus egyház által működtetett AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat. Jelenleg 41 lakója van az otthonnak és rendszeresen 7 fő veszi igénybe a nappali ellátást, foglalkozásokat.

A Teleház-Könyvtár is a település központjában található, jól megközelíthető helyen. Itt a nyugdíjasok, bármikor hozzáférhetnek az internethez, újságokhoz valamint igénybe vehetik a teleház egyéb szolgáltatásait is.

Idősök informatikai jártassága

Pontos információk nincsenek erre vonatkozóan, de általában véve elmondható, hogy az idős emberek nagy része idegenkedik az új technikától. Sokuknak még a mobiltelefon használata is nehézséget jelent.

A nyugdíjasklubok segítségével fel lehetne mérni, hogy az idős emberek mennyire mutatnak hajlandóságot a számítógép kezelés használatára. Bemutatót is tarthatnánk, hogy valóban megismerjék az internet előnyeit (pl.: a Skype segítségével akár minden nap láthatnák és beszélhetnének gyermekeikkel, unokáikkal).

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Sajnos előfordul idős lakosainkat besurranó tolvajok és csalók károsították meg. Ez ellen próbál most a rendőrség a „Csillagkapu” program keretén belül a helyi polgárőrség segítségével. Ingyenes riasztórendszer bevezetését tervezik egyedül élő idős emberek részére. Ha van vonalas telefonja az ügyfélnek, egy gomb megnyomásával a rendőrséget riaszthatja. Akinek nincs, annak helyben megszólaló riasztóberendezést

tudnak felszerelni. Ez talán visszatartja majd a rossz szándékú betolakodókat. Az igényfelmérés már megtörtént, előre láthatóan harminc egyedülálló idős ember fog kapni ilyen berendezést.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Informatikai ismeretek hiánya	Időseket célzó informatikai képzésekre való igény felmérése
Egyedülálló idősek biztonsága	Riasztó rendszer kiépítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos népségen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport, a társadalom életének színterein való megjelenésük alapfeltétele az akadálymentesítés. Rajtuk kívül haszonélvezői az akadálymentes környezetnek a kisgyermekes, babakocsival közlekedő szülők, a beteg és idős emberek is.

Az esélyegyenlőség szempontjainak vizsgálatánál két tényező kerül értékelésre: az építési beruházások esetében a fizikai akadálymentesítés, a többi fejlesztés esetében a fogyatékkal élők számára biztosított info-kommunikációs hozzáférés az eszközök, szolgáltatások használatához (vakbarát számítógépes és egyéb eszközök, könnyen érthető kommunikáció, stb.).

Fogyatékos személy: aki érzékszervi, így különösen látásszervi, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során (lásd A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. §-át).

A fogyatékkal élők munkaerőpiacon való megjelenésének előmozdítása érdekében szükséges a fogyatékkal élők számára az akadálymentes környezet kialakítása, továbbá a közlekedési nehézségek miatt a távmunka lehetőségének biztosítása.

A szociális ellátások területén a fogyatékossgal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága

A településen lakó fogyatékkal élő személynek elhelyezkedési lehetősége a közelben csak a Szabadhídvégen működő kefe gyárban van, ami kifejezetten ilyen embereket foglalkoztat.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élők mindenképpen hátránnyal indulnak a munkaerőpiacon. Manapság az egészséges embereknek is nehéz az elhelyezkedés, a fogyatékkal élőkre ez fokozottan igaz.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szociális ellátások területén a fogyatékkal élő személyek esetében a saját lakókörnyezetben történő segítségnyújtás kap prioritást.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

Az Egészségház teljes mértékben, a gyógyszertár, a teleház és a polgármesteri hivatal részben akadálymentesítve van.

A település főutcáján kerekesszéssel teljes biztonsággal lehet közlekedni. A mellékutcák járdái még felújításra várnak.

Nagyon fontos szempont az épület és a kültér használhatóvá tétele az érzékszervi fogyatékos emberek számára is, akiknek környezethasználati igényeit elsősorban nem építészeti eszközökkel, hanem belsőépítészeti megoldásokkal, egyértelmű tájékoztató-irányító rendszerrel, valamint különböző technikai segédeszközök alkalmazásával lehet és kell kielégíteni.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
hiányos akadálymentesítés	A további akadálymentesítési program kidolgozása, pályázati lehetőségek figyelése
Infokommunikációs akadálymentesítés	Infokommunikációs akadálymentesítés alternatíváinak felmérése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Az önkormányzat szoros kapcsolatot ápol a civil szerveződésekkel és az egyházakkal.

Az alábbi civil szervezetek aktívan részt vesznek a település közösségi életében:

Középbogárdi Faluvédő Egyesület, Lajoskomáromi Faluszépítő Egyesület: céljuk a településrész értékeinek megóvása

Lajoskomárom Nagyközség Önkéntes Tűzoltó Egyesület: Kiemelkedő tevékenységükkel több elismerést is kaptak már a hivatásos tűzoltó állománytól.

Lajoskomáromért Közlapítvány: Célja a település sport illetve kulturális életének támogatása.

Lajoskomáromi Polgárőr Egyesület: Minden nap ügyeleti beosztásban járőröznek a településen, javítva ezzel a közbiztonságot.

Lajoskomáromi Sportegyesület: A helyi labdarúgó csapat támogatása, utánpótlás biztosítása a céljuk.

Lajoskomáromi Szabadidő Egyesület: Az iskola szabadidős rendezvényeit, főként a nyári táboroztatást szervezi.

Naplemente Nyugdíjasklub: a lajoskomáromi időseket fogja össze

Szivárvány Nyugdíjasklub: a középbogárdi nyugdíjasokat fogja össze

Történelmi Kör Egyesület: Kiemelkedő kulturális rendezvények szervezésében. Rendszeresen szerveznek előadásokat a lakosság részére.

Lajoskomáromi Ifjúsági Közösség Egyesület: 2012-ben született új egyesületünk. Az önkormányzat a kihasználatlan mozi helyiséget használatba adta a LIKE-nak. Ezt a fiatalok saját erőből el kezdték felújítani. A további felújítási munkákra pályázatot is nyertek. Ha elkészülnek egy igényes, kikapcsolódásra alkalmas helyiség áll majd a fiatalok rendelkezésére. E mellett rendezvényeket is tartanak szintén a fiatalságot megcélözva.

c) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A helyi vállalkozók rendkívül nagy segítséget nyújtanak közösségi rendezvényeink megrendezésében, anyagi illetve természetbeni hozzájárulásukkal. Katasztrófa helyzetben is példamutató a hozzáállásuk, lásd 2013. március 14-15-i hóhelyzet. Az ő segítségük, munkagépeink nélkül több ember maradt volna a hó fogságában.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megalkotása során HEP Fórumot tartottunk, melyre meg lettek hívva a célcsoportokkal kapcsolatos intézmények képviselői. A fórumon áttekintettük a célcsoportok helyzetét településünk, véleményt, ötleteket cseréltünk. Ez segített a HEP kialakításában.

A képviselőtestület által elfogadott esélyegyenlőségi programot nyilvánossá tesszük a település és az önkormányzat honlapján is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény- ségben élők	Munkanélküliség	Önkormányzat részvétele a munkahely teremtő programokban, helyi és környékbeli vállalkozások, és az önfoglalkoztatás ösztönzése
Gyermekek	A településen élő rászoruló gyermekek számára, valamennyi támogatási forma biztosítva van	Továbbra is szoros (ha lehet még szorosabb) együttműködés és információáramlás az intézmények, az önkormányzat és a GYEJÓ között.
Idősek	Informatikai ismeretek hiánya, egyedülálló idősek biztonsága	Időseket célzó informatikai képzésekre való igény felmérése, riasztó rendszer kiépítése
Nők	Női munkanélküliség növekedése, növelni kell a tájékozottságot a krízishelyzetekben elérhető segítségéről	Képzési- átképzési programok szervezése, tájékoztató programok szervezése
Fogyatékkal élők	hiányos akadálymentesítés Infokommunikációs akadálymentesítés	A további akadálymentesítési program kidolgozása, pályázati lehetőségek figyelése Infokommunikációs akadálymentesítés alternatíváinak felmérése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Önkormányzat részvétele a munkahely teremtő programokban, helyi és környékbeli vállalkozások, és az önfoglalkoztatás ösztönzése Szociális szervezetek alakításának megfontolása	Partnerek: Környékbeli vállalkozók, önkormányzat Felelős: Vései Martin projekt program koordinátor (TÁMOP 1.4.5)
Gyermekek	Szoros együttműködés és információáramlás az intézmények, az önkormányzat és a GYEJÓ között.	Partnerek: Iskola, Óvoda, AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Gyermekjóléti és Családgondozó Szolgálat, háziorvos, védőnő, Enyingi Járási Hivatal Gyámhivatala Felelős: Meidlinger Zsuzsanna szociális ügyintéző
Idősek	Időseket célzó informatikai képzésekre való igény felmérése, riasztó rendszer kiépítése	Partnerek: nyugdíjas klubok, rendőrség, polgárőrség Felelős: Meidlinger Zsuzsanna szociális ügyintéző
Nők	Képzési- átképzési programok szervezése	Partnerek: Enyingi Járási Hivatal Munkaügyi Kirendeltsége, Országos Képzési Központ Felelős: Szücsné Sándor Zsuzsanna közművelődési referens
Fogyatékkal élők	A további akadálymentesítési program kidolgozása, pályázati lehetőségek figyelése, Infokommunikációs akadálymentesítés alternatíváinak felmérése	Felelős: Banász Ádám költségvetési ügyintéző

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Környékbeli munkáltatók tájékoztatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Álláskeresők magas száma (az aktív korú lakosság 15 %-a)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A helyi vállalkozók tájékoztatása arról, hogy milyen kedvezményeket kaphatnak, ha tartós munkanélkülit foglalkoztatnak.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A településen élő tartósan munkanélküliek számának pontos felmérése 2. A településen működő vállalkozások felmérése 3. Tájékoztató fórum megtartása a munkáltatóknak
Résztevők és felelős	Önkormányzat, helyi munkáltatók Felelős: szociális ügyintéző, Vései Martin projekt program koordinátor (TÁMOP 1.4.5)
Partnerek	Helyi munkáltatók
Határidő(k) pontokba szedve	1. tartós munkanélküliek felmérése 2014. január 1. 2. helyi vállalkozók felmérése 2014. január 1. 3. Tájékoztató fórum megtartása 2014. május 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tájékoztató fórumok megtartása egyszer egy évben
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, ezt kiküszöbölendő megfelelő ösztönzés a munkáltatók felé
Szükséges erőforrások	A felmérések elvégzéséhez és a tájékoztató megtartására két fő hivatali dolgozó

--

Intézkedés címe:	Önfoglalkoztatás ösztönzése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Álláskeresők magas száma (az aktív korú lakosság 15 %-a)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A munkanélküliek tájékoztatása az önfoglalkoztatási lehetőségekről
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A településen élő állástalan emberek számának pontos felmérése 2. Tájékoztató rendezvény megszervezése 3. Rendezvény megtartása
Részvevők és felelős	Önkormányzat, Munkaügyi Központ Felelős: szociális ügyintéző, Vései Martin projekt program koordinátor (TÁMOP 1.4.5)
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	1. munkanélküliek felmérése 2014. január 1. 2. Rendezvény megtartása 2014. június 30.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Annak érdekében, hogy a munkanélküliek száma csökkenjen az önfoglalkoztatás által, évente egy felmérést és egy rendezvényt bonyolítunk le
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, figyelemfelkeltő tájékoztatók, értesítők kiküldése az érintetteknek
Szükséges erőforrások	A felmérések elvégzéséhez és a tájékoztató megtartására két fő hivatali dolgozó

Intézkedés címe:	Önkormányzat részvétele a munkahely teremtő programokban
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Álláskeresők magas száma (az aktív korú lakosság 15 %-a)
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Közfoglalkoztatásba minél több állástalan bevonása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A településen élő állástalan emberek számának pontos felmérése 2. Közfoglalkoztatási programok figyelése 3. Pályázatok benyújtása 4. Közfoglalkoztatás megvalósítása
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Munkaügyi Központ Felelős: szociális ügyintéző, polgármester
Partnerek	Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A közfoglalkoztatás megszervezése, állami normatíva felhasználásával
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Indulnak-e ilyen jellegű programok
Szükséges erőforrások	A felmérések elvégzéséhez és a tájékoztató megtartására két fő hivatali dolgozó

Intézkedés címe:	Mélyszegénységben élő emberek támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Álláskeresők magas száma (az aktív korú lakosság 15 %-a), nem tudják, milyen ellátásokat vehetnek igénybe
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat továbbra is támogatja és figyelemmel kíséri az arra rászoruló lakosokat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A rászorulók tájékoztatása az igénybe vehető ellátásokról
Résztevők és felelős	Önkormányzat Felelős: szociális ügyintéző
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Személyre szabott segítségnyújtás az ügyintézők által
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Szociális ügyintéző az írásbeli, illetve a szóbeli tájékoztatáshoz

Intézkedés címe:	Rászoruló gyermekek támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A rászoruló gyermekek valamennyi helyben elérhető támogatási formát megkapják
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A településen élő rászoruló gyermekek részesüljenek a nekik járó támogatásokban
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Az eddig bevált gyakorlat folytatása 2. Jelzőrendszer tagjainak szorosabb együttműködése a problémák feltárásában.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Gyermekvédelmi Szolgálat, iskola, óvoda Felelős: szociális ügyintéző
Partnerek	Gyermekvédelmi Szolgálat, Gesztenyefasori Általános Iskola, Kerekerdő Evangélikus Óvoda
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A településen élő valamennyi rászoruló gyermekek továbbra is részesüljenek a nekik járó támogatásokban
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	A szociális ügyintéző, a családgondozók és az intézményvezetők. Állami normatíva és az önkormányzat saját hozzájárulása az ellátások biztosításához.

Intézkedés címe:	Kapcsolat kiépítése a Járási Hivatal Gyámhivatalával
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A jogszabályi változások következtében a gyámügyi feladatok nagy része átkerült a járáshoz
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Megfelelő információáramlás fenntartása az intézmények között
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolat felvétele a Járási Gyámhivatal vezetőjével és gyámügyi ügyintézőjével 2. Havonként legalább egyszer megkeresni a járási hivatalt, van-e probléma helyi lakosú gyermekkel
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Gyermekvédelmi Szolgálat, Enyingi Járási Hivatal Járási Gyámhivatala Felelős: jegyző
Partnerek	Gyermekvédelmi Szolgálat, Enyingi Járási Hivatal Járási Gyámhivatala
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Havonkénti egyeztetés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Jegyző és a járási hivatal munkatársa

Intézkedés címe:	Még szorosabb együttműködés a gyermekjóléti és a családgondozói szolgálattal
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Még nem eléggé tökéletes az információáramlás az önkormányzat és a szolgálatok között
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Információáramlás és együttműködés eredményeinek fenntartása és megerősítése intézmények között
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolat felvétele az AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálatával 2. Havonként legalább egyszer egyeztető megbeszélést tartani
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Gyermekvédelmi Szolgálat, Családsegítő Szolgálat Felelős: jegyző
Partnerek	Gyermekvédelmi Szolgálat, Családsegítő Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Annak érdekében önkormányzat időben értesüljön az egyes gyermekekkel való problémákról, hogy amennyiben tud a saját hatáskörében segítséget nyújtson, a havi egyeztető megbeszélések megtartása a következő két évben
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Jegyző, szolgálatok munkatársai

Intézkedés címe:	A településen élő munkanélküli nők tovább-, átképzési igényéről felmérés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküli nők száma magasabb, mint a munkanélküli férfiaké (2012: ffi.: 31, nő: 53
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Felmérni, hogy van-e igény a nők körében (különös tekintettel a fiatal nőkre) a tovább- illetve átképzési programokra
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérés a munkanélküli nők létszámáról 2. Kérdőív készítése és kiküldése 3. Kérdőívek feldolgozása 4. Az eredménytől függően megfontolni a tanfolyamok szervezését
Résztevők és felelős	Önkormányzat, felelős: Szücsné Sándor Zsuzsanna közművelődési referens
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. Felmérés elkészítése 2014. május 31. 2. Kérdőívek készítése, kiküldése 2014. június 30. 3. Kérdőívek feldolgozása 2014. augusztus 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérésből kiderül, hogy van-e érdeklődés a tanfolyamok iránt, továbbá az is kiderül, hogy milyen irányban képeznék tovább magukat a hölgyek. Csak ez után lehet elkezdni a tanfolyamok szervezését.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, figyelemfelkeltő tájékoztatók a továbbképzés előnyeiről
Szükséges erőforrások	Szociális ügyintéző, közmunkásokat bevonni a kézbesítésbe, így a postaköltséget meg lehet takarítani

Intézkedés címe:	Tájékoztató előadás szervezése a családon belüli erőszakról
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mivel erről nem rendelkezünk adattal, a megelőzés és az esetleges esetek feltárása érdekében tájékoztatni kell a nőket
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A családon belüli erőszak megelőzése illetve az esetek feltárása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felkérni az FMKH Igazságügyi Szolgálatát, a rendőrséget és a védőnőt az előadásban való közreműködésre 2. Előadás megszervezése, erről megfelelő tájékoztató készítése 3. Előadás megtartása
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Rendőrség, Védőnő, FMKH Igazságügyi Szolgálata; felelős: szociális előadó
Partnerek	Rendőrség, védőnő, FMKH Igazságügyi Szolgálata
Határidő(k) pontokba szedve	1. Felkérés elküldése 2014. szeptember 30. 2. Előadás megszervezése, erről a tájékoztató készítése 2014. október 31. 3. Előadás megtartása 2014. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az előadás eredményeként az esetleges érintettek megtudják, hova forduljanak segítségért
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, figyelemfelkeltő tájékoztatók az előadásról
Szükséges erőforrások	Szociális ügyintéző, többi intézmény munkatársa

Intézkedés címe:	Életvitel-vezetési tanácsok előadás szervezése nőknek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Életviteli, háztartásvezetési, gazdálkodási készségek, ismeretek növelése szükséges a nők körében
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Tájékoztatni, tanácsokat adni, hogyan lehet megfelelően gazdálkodni az anyagi javakkal, hogyan lehet takarékoskodni
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felkérni családsegítő szolgálatot, a védőnőt és a doktornőt az előadásban való közreműködésre 2. Előadás megszervezése, erről megfelelő tájékoztató készítése 3. Előadás megtartása
Résztevők és felelős	Önkormányzat, családgondozó, védőnő, doktornő; felelős: szociális előadó
Partnerek	családgondozó, védőnő, doktornő
Határidő(k) pontokba szedve	1. Felkérés elküldése 2014. szeptember 30. 2. Előadás megszervezése, erről a tájékoztató készítése 2014. október 31. 3. Előadás megtartása 2014. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Előadás évenkénti megtartása. Résztevők magas száma, előadások közti tanácsadás igénybevétele
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, figyelemfelkeltő tájékoztatók az előadásról
Szükséges erőforrások	Szociális ügyintéző, többi intézmény munkatársa

Intézkedés címe:	A településen élő idősök informatikai képzésre való igényéről felmérés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az időskorúak az informatikai eszközök használatában nem elég jártasak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Felmérni, hogy van-e igény idősök körében egy informatikai képzés megtartására
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kérdőív készítése és kiküldése 2. Kérdőívek feldolgozása 3. Az eredménytől függően megfontolni a tanfolyam szervezését
Résztevők és felelős	Önkormányzat, nyugdíjasklubok, AGAPE Szeretetotthon; felelős: szociális előadó
Partnerek	Naplemente Nyugdíjasklub, Szivárvány Nyugdíjasklub, AGAPE Szeretetotthon
Határidő(k) pontokba szedve	1. Kérdőívek készítése, kiküldése 2015. február 28. 2. Kérdőívek feldolgozása 2015. április 30. 3. Összegzés
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A felmérésből kiderül, hogy van-e érdeklődés az informatikai tanfolyam iránt. Csak ez után lehet elkezdni a tanfolyam szervezését.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, figyelemfelkeltő tájékoztatók a továbbképzés előnyeiről
Szükséges erőforrások	Szociális ügyintéző, közmunkásokat bevonni a kézbesítésbe, így a postaköltséget meg lehet takarítani

Intézkedés címe:	Tájékoztató előadás szervezése a besurranó tolvajokról, csalókról
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen már több példa volt ilyen esetre, aminek az áldoztai főleg idős emberek voltak
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az előadás eredményeként megelőzhető lenne, hogy az idős emberek áldozatokká váljanak és az esetleges áldozatok megtudják, hova forduljanak segítségért.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felkérni az FMKH Igazságügyi Szolgálatát, a rendőrséget és a polgárőr egyesületet az előadásban való közreműködésre 2. Előadás megszervezése, erről megfelelő tájékoztató készítése 3. Előadás megtartása
Résztevők és felelős	Önkormányzat, Rendőrség, Polgárőr Egyesület, FMKH Igazságügyi Szolgálat; felelős: szociális előadó
Partnerek	Rendőrség, Polgárőr Egyesület, FMKH Igazságügyi Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	1. Felkérés elküldése 2014. szeptember 30. 2. Előadás megszervezése, erről a tájékoztató készítése 2014. október 31. 3. Előadás megtartása 2014. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Évente egy tájékoztató megtartása, minimum 30 fő részvételével.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya, figyelemfelkeltő tájékoztatók az előadásról
Szükséges erőforrások	Szociális ügyintéző, többi intézmény munkatársa

Intézkedés címe:	További akadálymentesítési program kidolgozása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Egyes középületek még csak részben vannak akadálymentesítve
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A mozgássérült lakosaink minden közintézménybe akadálytalanul be tudjanak jutni
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérni, mely középületekben van még szükség a teljes akadálymentesítésre 2. Költségkalkulációk elkészítése 3. Akadálymentesítési program elkészítése 4. Pályázati lehetőségek figyelése
Résztevők és felelős	Önkormányzat,; felelős: költségvetési ügyintéző
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. Felmérés elkészítése 2014. szeptember 30. 2. Költségkalkuláció elkészítése 2014. december 31. 3. Akadálymentesítési program elkészítése 2015. május 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felmérés elkészülése, pályázatok figyelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forráshiány, pályázati lehetőségek figyelése
Szükséges erőforrások	Költségvetési ügyintéző, építész, pénzügyi forrás

Intézkedés címe:	Infokommunikációs akadálymentesítés lehetőségeinek feltérképezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Középületeink infokommunikációs akadálymentesítése nincs megoldva
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az érzékszervi fogyatékos lakosaink biztonságos közlekedésének, ügyintézésének növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Felmérni, hogy a középületekben milyen infokommunikációs akadálymentesítésre van szükség 2. Költségkalkulációk elkészítése 3. Infokommunikációs akadálymentesítési program elkészítése 4. Pályázati lehetőségek figyelése
Résztevők és felelős	Önkormányzat,; felelős: költségvetési ügyintéző
Partnerek	Önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	1. Felmérés elkészítése 2014. szeptember 30. 2. Költségkalkuláció elkészítése 2014. december 31. 3. Infokommunikációs akadálymentesítési program elkészítése 2015. május 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felmérés elkészülése, pályázatok figyelése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi forráshiány, pályázati lehetőségek figyelése
Szükséges erőforrások	Költségvetési ügyintéző, építész, pénzügyi forrás

Intézkedés címe:	Rendszeres HEP fórum megtartása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az intézmények között még nem eléggé gördülékeny az információáramlás
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A megfelelő információáramlással és odafigyeléssel megfelelően tudjuk teljesíteni a Helyi Esélyegyenlőségi Programban vállalt feladatokat
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	A vállalt feladatok folyamatos teljesítése, koordináció a szolgáltatók és civil szervezetek között.
Résztevők és felelős	Önkormányzat, HEP partnerek; felelős: jegyző
Partnerek	AGAPE Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, Oktatási intézmények, doktornő, védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az Önkormányzat a következő 5 évben biztosítja a HEP Fórum működéséhez szükséges feltételeket annak érdekében, hogy a HEP fórum akadálytalanul tudja támogatni, nyomon követni és ellenőrizni a Helyi Esélyegyenlőségi Program sikeres végrehajtását.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Önkormányzat, HEP partnerek, hivatali ügyintézők

Intézkedés címe:	Idős lakosaink közösségi rendezvényeken való részvételének támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idős lakosaink nem mindig tudnak részt venni a közösségi rendezvényeinken fizikai korlátaik miatt
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Az önkormányzat odafigyelésével (szállítás, elhelyezés, program) a rendezvényeken biztosítja az ülőhelyeket az időseknek. A programok összeállításánál figyelembe veszi az ő igényeiket is.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Érdeklődési körök felmérése a nyugdíjasklubok segítségével 2. Rendezvényeken külön odafigyelés az idősekre 3. Időskorúak részére életmód klubok, egészségmegőrző programok szervezése
Résztevők és felelős	Önkormányzat, nyugdíjasklubok; felelős: Szücsné Sándor Zsuzsanna közművelődési referens
Partnerek	Naplemente Nyugdíjasklub, Szivárvány Nyugdíjasklub
Határidő(k) pontokba szedve	Alkalomtól függően
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A közösségi rendezvényeken az elkövetkező két évben az idős lakosok száma 10%-kal növekszik
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nincs kockázat
Szükséges erőforrások	Közművelődési referens, nyugdíjasklubok

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseibe a felhívás esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Környékbeli munkáltatók tájékoztatása	Álláskeresők magas száma (az aktív lakosság 15 %-a)	A helyi vállalkozók tájékoztatása arról, hogy milyen kedvezményeket kaphatnak, ha tartós munkanélkülit foglalkoztatnak.	Településfejlesztési koncepció	1. A településen élő tartósan munkanélküliek számának pontos felmérése 2. A településen működő vállalkozások felmérése 3. Tájékoztató fórum megtartása a munkáltatóknak	szociális ügyintéző, Vészei projekt program koordinátor (TÁMOP 1.4.5)	1. tartós munkanélküliek felmérése 2014. január 1. 2. helyi vállalkozók felmérése 2014. január 1. 3. Tájékoztató fórum megtartása 2014. május 31.	Tájékoztató fórumok megtartása egyszer egy évben	A felmérések elvégzéséhez és a tájékoztató megtartására két fő hivatali dolgozó	2 év után felülvizsgálat, 5 év fenntartás
2	Önfoglalkoztatás ösztönzése	Álláskeresők magas száma (az aktív lakosság 15 %-a)	A munkanélküliek tájékoztatása az önfoglalkoztatási lehetőségekről	Településfejlesztési koncepció	1. A településen élő állástalan emberek számának pontos felmérése 2. Tájékoztató rendezvény megszervezése 3. Rendezvény megtartása	szociális ügyintéző, Vészei projekt program koordinátor (TÁMOP 1.4.5)	1. munkanélküliek felmérése 2014. január 1. 2. Rendezvény megtartása 2014. június 30.	Annak érdekében, hogy munkanélküliek száma csökkenjen az önfoglalkoztatás által, évente egy felmérést és egy rendezvényt bonyolítunk le	A felmérések elvégzéséhez és a tájékoztató megtartására két fő hivatali dolgozó	2 év után felülvizsgálat, 5 év fenntartás
3	Önkormányzat részvétele a munkahelyteremtő programokban	Álláskeresők magas száma (az aktív lakosság 15 %-a)	Közfoglalkoztatás a minél több állástalan bevonása	Településfejlesztési koncepció	1. A településen élő állástalan emberek számának pontos felmérése 2. Közfoglalkoztatási programok figyelése 3. Pályázatok	Szociális ügyintéző, polgármester	Folyamatos	A közfoglalkoztatás megszervezése, állami normatíva felhasználásával	A felmérések elvégzéséhez és a tájékoztató megtartására két fő hivatali dolgozó	5 év fenntartás

									benyújtása												
									4. Közfoglalkoztatás megvalósítása												
									1. A rászoruló tájékoztatása az igénybe vehető ellátásokról												
4	Mélyszegénységben élő emberek támogatása	Álláskereső magas száma (az aktív lakosság 15 %-a), nem tudják, milyen ellátásokat vehetnek igénybe	Az önkormányzat is továbbra is támogatja figyelemmel kíséri az arra rászoruló lakosokat	Településfejlesztési koncepció	Településfejlesztési koncepció					Szociális ügyintéző	Folyamatos	Személyre szabott segítségnyújtás az ügyintézők által	Szociális ügyintéző az írásbeli, illetve a szóbeli tájékoztatáshoz	5 év fenntartás							
II. A gyermekek esélyegyenlősége																					
1	Rászoruló gyermekek támogatása	A rászoruló gyermekek valamennyi támogatási formát megkapják	A településen élő rászoruló gyermekek részesüljenek a nekik járó támogatásokban	Szolgáltatástervezési koncepció	Szolgáltatástervezési koncepció					Szociális ügyintéző	Folyamatos	A településen élő valamennyi rászoruló gyermek továbbra is részesüljenek a nekik járó támogatásokban	A szociális ügyintéző, a család gondozók és az intézményvezetők . Állami normatíva és az önkormányzat saját hozzájárulása az ellátások biztosításához.	5 év fenntartás							
2	Kapcsolat kiépítése a Járási Hivatal Gyámhivatalával	A jogszabályi változások következtében a gyámügyi feladatok nagy része átkerült a járáshoz	Megfelelő információáramlás fenntartása az intézmények között	Szolgáltatástervezési koncepció	Szolgáltatástervezési koncepció					jegyző	Folyamatos	Havonkénti egyeztetés	Jegyző és a járási hivatal munkatársa	2 év után felülvizsgálat, 5 év fenntartás							
3	Még szorosabb együttműködés a gyermekjóléti és családgondozói szolgálattal	Még nem eléggé tökéletes információáramlás az önkormányzat és a szolgálatok között	Megfelelő információáramlás és együttműködés fenntartása az intézmények között	Szolgáltatástervezési koncepció	Szolgáltatástervezési koncepció					jegyző	Folyamatos	Annak érdekében időben értesüljön az egyes gyermekekkel való problémákról, hogy amennyiben tud a saját hatáskörében segítséget	Jegyző, szolgálatok munkatársai	2 év után felülvizsgálat, 5 év fenntartás							

							egyvezető megbeszélések tartani				nyújtson, a havi megbeszélések megtartása a következő két évben			
III. A nők esélyegyenlősége														
1	A településen élő munkanélküli nők tovább-átképzési igényéről felmérés	A munkanélküli nők magasabb, mint a munkanélküli férfiaké (2012: ffi: 31, nő: 53)	Felméri, hogy van-e igény a nők körében (különös tekintettel a fiatal nőkre) a tovább- illetve átképzési programokra	Szolgáltatástervezési koncepció	1. Felmérés a munkanélküli nők létszámáról 2. Kérdőív készítése és kiküldése 3. Kérdőívek feldolgozása 4. Az eredményről megfontolni a tanfolyamok szervezését	Szucsna Zsuzsanna közművelődési referens	1. Felmérés elkészítése 2014. május 31. 2. Kérdőívek készítése, kiküldése 2014. június 30. 3. Kérdőívek feldolgozása 2014. augusztus 31.	A felmérésből kiderül, hogy van-e érdeklődés a tanfolyamok iránt, továbbá az is kiderül, hogy milyen irányban képeznék tovább magukat a hölgyek. Csak ez után lehet elkezdni a tanfolyamok szervezését.	Szociális ügyintéző, közmunkásokat bevonni a képzésbe, így a postaköltséget meg lehet takarítani	1 év után értékelés, ha érdemes évenként újraszervezés				
2	Tájékoztató előadás szervezése a családon belüli erőszakról	Mivel erről nem rendelkezőnk adataival, megjelölés és az esetleges esetek feltárása érdekében tájékoztatni kell a nőket	A családon belüli erőszak megelőzése illetve az esetek feltárása	Szolgáltatástervezési koncepció	1. Felkérni az FMKH igazságügyi Szolgálatát, a rendőrséget és a védőnőt az előadásban való közreműködésre 2. Előadás megszervezése, erről megfellelő tájékoztató készítése 3. Előadás megtartása	Szociális ügyintéző	1. Felkérés elküldése 2014. szeptember 30. 2. Előadás megszervezése, erről a tájékoztató készítése 2014. október 31. 3. Előadás megtartása 2014. december 31.	Az előadás eredményeként az esetleges érintettek meg tudják fordulni a segítségért	Szociális ügyintéző, többi intézmény munkatársa	1 év után értékelés, ha érdemes évenként újraszervezés				
3	Életvitel-vezetési tanácsok előadás nőknek	Életviteli, háztartásvezetési, gazdálkodási készségek ismeretek növelése szükséges a nők körében	Tájékoztatni, tanácsokat adni, hogyan lehet megfellelően gazdálkodni az anyagi javakkal, hogyan lehet takarékoskodni	Szolgáltatástervezési koncepció	1. Felkérni családsegítő szolgálatot, a védőnőt és a doktornőt az előadásban való közreműködésre 2. Előadás megszervezése, erről megfellelő	Szociális ügyintéző	1. Felkérés elküldése 2014. szeptember 30. 2. Előadás megszervezése, erről a tájékoztató készítése 2014. október 31. 3. Előadás megtartása 2014.	Előadás évenkénti megtartása. Résztevők magas száma, előadások közti tanácsadás igénybevétele	Szociális ügyintéző, többi intézmény munkatársa	1 év után értékelés, ha érdemes évenként újraszervezés				

...												
V. A fogvatékkal élők esélyegyenlősége												
1	További akadémiai program kidolgozása	Egyes középületek még részben vannak akadálymentesítve	A mozgássérült lakosaink minden közintézménybe akadálytalanul be tudjanak jutni	Településfejlesztési koncepció	1. Felmérni, mely középületekben van még szükség a teljes akadálymentesítésre 2. Költségkalkulációk elkészítése 3. Akadálymentesítési program elkészítése 4. Pályázati lehetőségek figyelése	Költségvetési ügyintéző	1. Felmérés elkészítése 2014. szeptember 30. 2. Költségkalkuláció elkészítése 2014. december 31. 3. Akadálymentesítési program elkészítése 2015. május 31.	Felmérés elkészítése, pályázatok figyelése	Költségvetési ügyintéző, építész, pénzügyi forrás	2 év után felülvizsgálat, 5 évig fenntartás		
2	Infokommunikációs akadémiai programok kidolgozása	Középületeink infokommunikációs akadémiai programok kidolgozása	Érzelmi, foglalkoztatási, lakosaink biztonságos közlekedésének, ügyintézésének növelése	Településfejlesztési koncepció	1. Felmérni, hogy a középületekben milyen infokommunikációs akadémiai programok van szükségük 2. Költségkalkulációk elkészítése 3. Infokommunikációs akadémiai program elkészítése 4. Pályázati lehetőségek figyelése	Költségvetési ügyintéző	1. Felmérés elkészítése 2014. szeptember 30. 2. Költségkalkuláció elkészítése 2014. december 31. 3. Infokommunikációs akadémiai program elkészítése 2015. május 31.	Felmérés elkészítése, pályázatok figyelése	Költségvetési ügyintéző, építész, pénzügyi forrás	2 év után felülvizsgálat, 5 évig fenntartás		
3	Rendszeres HEP fórum megtartása	Az intézmények között még nem eléggé gördülékeny az infokommunikációs	A megfelelő információáramlás és odafigyelés megvalósítása tudjuk fejleszteni a helyi esélyegyenlőségi	Szolgáltatástervezési koncepció	A vállalt feladatok folyamatos teljesítése, koordináció a szolgáltatók és civil szervezetek között.	Jegyző	Folyamatos	Az önkormányzat a következő 5 évben biztosítja a HEP Fórum működéséhez szükséges feltételeket annak érdekében, hogy a	Önkormányzat, HEP partnerek, hivatali ügyintézők	5 év fenntartás		

										tájékoztató készítése 3. előadás megtartása		december 31.					
...																	
IV. Az idősek esélyegyenlősége																	
1	A településen élő információk a képzésre való igényérőli felmérés	Az időskorúak az informatikai eszközök használatában nem elég jártasak	Felmerül, hogy van-e igény idősek körében egy informatikai képzés megtartására	Szolgáltatástervezési koncepció	1. Kérdőív készítése kiküldése február 28. 2. Kérdőívek feldolgozása 2015. április 30. 3. Összegzés	Szociális ügyintéző	1. Kérdőívek elküldése február 28. 2. Kérdőívek feldolgozása 2015. április 30. 3. Összegzés	A felméréstől kiderül, hogy van-e érdeklődés az informatikai tanfolyam iránt. Csak ez után lehet elkezdni a tanfolyam szervezését.	Szociális ügyintéző, köz munkásokat bevonni a képzésbe, így a postaköltséget meg lehet takarítani	1 év után értékelés, ha érdemes évenként újraszervezés							
2	Tájékoztató előadás szervezése a besurranó tolvajokról, csalókról	A településen már több példa volt ilyen esetre, aminek az idősebb emberek számára is veszélyes lehet	Az előadás eredményeként megelőzhető lenne, hogy az idősebb emberek váljanak és az esetleges áldozatok meg tudják fordulni a segítségért.	Szolgáltatástervezési koncepció	1. Felkérni az FMKH igazságügyi Szolgálatát, a rendőrséget és a polgárőr egyesületet az előadásban való közreműködésre 2. Előadás megszervezése, erről megfélelítő tájékoztató készítése 3. Előadás megtartása	Szociális ügyintéző	1. Felkérés elküldése 2014. szeptember 30. 2. Előadás megszervezése, erről a tájékoztató készítése 2014. október 31. 3. Előadás megtartása 2014. december 31.	Évente egy tájékoztató megrendezése, minimum 30 fő részvételével.	Szociális ügyintéző, többi intézmény munkatársa	1 év után értékelés, ha érdemes évenként újraszervezés							
3	Idős lakosaink közösségi rendezvényeinek való részvételének támogatása	Idős lakosaink nem mindig tudnak részt venni a közösségi rendezvényeinkben fizikai korlátaik miatt	Az önkormányzat odafigyelésével (szállítás, elhelyezés, program) a rendezvényeken biztosítja az időseket az időseknek. A programok összeállításánál jobban figyelembe veszi az idősebb lakosok igényeit is.	Szolgáltatástervezési koncepció	1. Érdelklődési körök felmérése a nyugdíjas klubok segítségével 2. Rendezvényeken külön odafigyelés az idősekre 3. Időskorúak részére életmód klubok, egészségmegőrző programok szervezése	Szücsné Sándor Zsuzsanna közmuvelődési referens	Alkalomtól függően	A közösségi rendezvényeken az elkövetkező két évben az idős lakosok száma 10 %-kal növekszik	Közmuvelődési referens, nyugdíjas klubok	2 év után felülvizsgálat, 5 évig fenntartás							

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

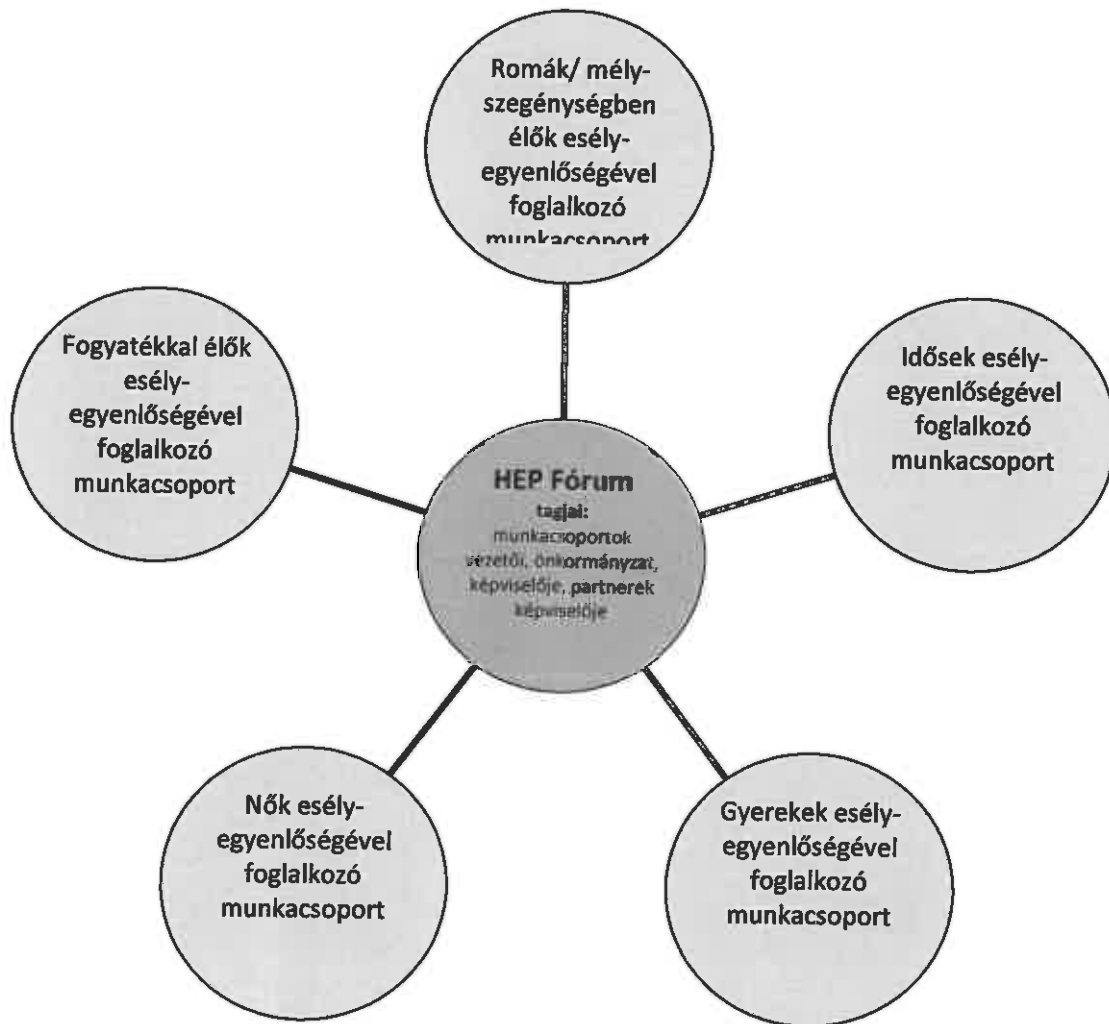
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- ▣ az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- ▣ a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről Mosbergerné dr. Miklós Judit jegyző felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Lajoskomárom Nagyközség Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Lajoskomárom Nagyközség képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Dátum

Aláírás

Mellékletek:

1. számú melléklet

A Lajoskomárom Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

2. számú melléklet

A HEP Fórum résztvevői, jelenléti ív

Dr. Oravecz Éva	házi orvos
Pálmainé Győri Teréz	védőnő
Dr. Labossáné Sánta Anikó	gyermekvédelmi családgondozó
Rizner Ottilia	családgondozó
Királyné Reizinger Márta	AGAPE Evangélikus Szeretetszolgálat Intézményvezető
Mosberger László	Polgárőr Egyesület elnöke
Mosbergerné dr. Miklós Judit	jegyző
Pirtyák Zsolt	polgármester
Bécsi János	Szociális Bizottság elnöke
Hintenbergné Dobai Klára	Szociális Bizottság tagja
Puskás Tibor Antalné	Szociális Bizottság tagja
Gábor Gergely	körzeti megbízott
Felhősi Tünde	megbízott iskolaigazgató
Schoderbeck Mária	óvodavezető
Vései Martin	projekt program koordinátor (TÁMOP 1.4.5)
Meidlinger Zsuzsanna	szociális ügyintéző

3. számú melléklet : táblázatok

HEP elkészítési jegyzék¹

NÉV ²	HEP részei ³										Alíírás ⁴	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Dr. Oravecz Éva	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Pálmáiné Győri Teréz	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Dr. Labossáné Sánta Anikó	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Rizner Ottilia	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Királyné Reizinger Márta	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Mosberger László	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE

¹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

² A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

³ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenzte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenzte.

⁴ Az adott partner aláírással hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP elkészítési jegyzék⁵

NÉV ⁶	HEP részei ⁷										Alíírás ⁸	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Mosbergerné dr. Miklós Judit	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Pirtyák Zsolt	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Bécsi János	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Puskás Tibor Antalné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Hintenbergné Dobai Klára	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Gábor Gergely	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		

⁵ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértéssel és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁶ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁷ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezett.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezett.

⁸ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

HEP elkészítési jegyzék⁹

NÉV ¹⁰	HEP részei ¹¹										Aláírás ¹²	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Felhősi Tünde	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Schoderbeck Mária	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Vései Martin	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
Meidlinger Zsuzsanna	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE
	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE

⁹ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

¹⁰ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

¹¹ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

¹² Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.